

LABORATORUL PENTRU ANALIZA
CONFLICTULUI TRANSNISTREAN

CRONOLOGIA
PROCESULUI
DE REGLEMENTARE
A CONFLICTULUI
TRANSNISTREAN
**iunie - decembrie
2018**

Mihai Melintei

IUNIE

... was due to go down in my hands? He
... though being what he had just
... had persuaded him to do it.
... he has given you, but do keep them
... 'I'm afraid,' she said,
... a moment's unattended silence, then he

The Fabulous Omelette
... of the omelette. For, he
... of the Café de Paris, with
... As a result, the omelette
... Omelette was not the kind of man
... after somebody has
... he was limited that
... Omelette offered to
... he could take it in
... suggested HANCOCK and

... you just going to sit down
... one you, and give you
... I am, and you are
... other that had had
... a woman. She of them had
... to work for her, but she
... seemed to all of them. It
... and was to last until
... we've had much, we
... 'I'm sorry,' we wouldn't do
... for us - especially not for
... before - possibly not for
... If it were that you were
... ever been married, but if
... I and we can't do it
... with any of us, we just
... together. I'm almost
... I am alone.

THE OMELETTE
... the omelette. For, he
... of the Café de Paris, with
... As a result, the omelette
... Omelette was not the kind of man
... after somebody has
... he was limited that
... Omelette offered to
... he could take it in
... suggested HANCOCK and

... I'm afraid, she said,
... a moment's unattended silence, then he
... I don't know what to say
... I'm afraid, she said,
... a moment's unattended silence, then he

... group study in the house, told the
... plane, by close to the edge of the house, if
... coming to the movement of the plane
... will show how where to reach the window
... that the plane on all suspended areas. You'll be
... to measure how many times you need
... or workmanship.

A Fabulous Omelette
... of the omelette. For, he
... of the Café de Paris, with
... As a result, the omelette
... Omelette was not the kind of man
... after somebody has
... he was limited that
... Omelette offered to
... he could take it in
... suggested HANCOCK and

... might have taken
... The door is a
... support most
... A second
... to think
... necessary part
... to keep you
... the struggle
... with a person
... to be possible
... at lowly
... I might have
... and said, 'This
... you are
... The door is a
... support most
... A second
... to think
... necessary part
... to keep you
... the struggle
... with a person
... to be possible
... at lowly

... I don't know what to say
... I'm afraid, she said,
... a moment's unattended silence, then he
... I don't know what to say
... I'm afraid, she said,
... a moment's unattended silence, then he

... I don't know what to say
... I'm afraid, she said,
... a moment's unattended silence, then he
... I don't know what to say
... I'm afraid, she said,
... a moment's unattended silence, then he

Sub aspectul procesului de reglementare a conflictului transnistrean, luna iunie 2018 poate fi caracterizată printr-o activitate densă în cadrul grupurilor de lucru (experți) și la nivelul Comisiei Unificate de Control, dar și prin menținerea contactului cu partenerii internaționali, în special în direcția adoptării rezoluției ONU privind retragerea trupelor străine de pe teritoriul R. Moldova. Pe parcursul lunii Biroul politici de reintegrare a menținut dialogul cu reprezentanții OSCE, UE, a avut o întrevedere cu reprezentantul special al Ucrainei în procesul de reglementare transnistreană. Partea transnistreană a avut întruniri cu Șeful Misiunii OSCE în R. Moldova și cu o delegație a ONU. După o pauză de 5 ani a avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pentru drepturile omului. La sfârșitul lunii au avut loc două reuniuni a reprezentanților politici în procesul de negociere.

Pe parcursul lunii au avut loc mai multe discuții și comentarii cu privire la activitățile militare din Zona de Securitate.

La nivelul grupurilor de lucru (experți) au avut loc 5 ședințe de lucru: o ședință a grupurilor de lucru (experți) pentru educație; o ședință a grupurilor de lucru (experți) pentru drepturile omului; o ședință a grupurilor de lucru (experți) pentru ocrotirea sănătății și două ședințe a grupurilor de lucru (experți) pentru telecomunicații și servicii poștale. În cadrul Comisiei Unificate de Control au avut loc patru ședințe, iar în cadrul formatul „1+1” a reprezentanților politici în procesul de negociere 2 întruniri. În formatul „5+2” nu a avut loc nici o întrunire.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii iunie 2018 arată astfel:

01.06.2018 – Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev, a avut o întrevedere cu delegația Organizației Națiunilor Unite, condusă de expertul principal al ONU pentru drepturile omului în Transnistria, Thomas Hammarberg.¹

04.06.2018 – A avut loc întrunirea grupurilor de lucru (experți) pentru educație.²

05.06.2018 – Viceprim-ministrul pentru Reintegrare, Cristina Lesnic, a avut o întrevedere cu Directorul Centrului pentru Prevenirea Conflictelor, Ambasadorul Marcel Pesko. În contextul recente runde de negocieri în formatul „5+2” de la Roma pentru soluționarea conflictului transnistrean, interlocutorii au abordat situația curentă în cadrul procesului de reglementare.³

06.06.2018 – Ambasadorul Uniunii Europene la Chișinău, Peter Michalko, salută progresele înregistrate în reglementarea transnistreană, precum și rezultatele recente reuniuni în formatul „5+2” de la Roma.⁴

06.06.2018 – Deputatul Sovietului Suprem de la Tiraspol, Oleg Horjan, a fost reținut de către structurile de ordine de la Tiraspol în timpul ședinței Sovietului Suprem.^{5,6}

07.06.2018 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC. Membrii CUC și-au concentrat activitatea pe subiectul redeschiderii din 18 noiembrie 2017 a podului din preajma localităților Gura Bâcului și Bâcioc.^{7,8}

¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev vstretilsya so Starshim ekspertom OON po pravam cheloveka v Pridnestrov'ye Tomasom Khammarbergom*, 01.06.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/vky> (06.05.2020)

² Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O zasedanii ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam obrazovaniya*, 04.06.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/GFv> (06.05.2020)

³ Guvernul R. Moldova, *Problema reglementării transnistrene și politicile de reintegrare din Republica Moldova discutate la Secretariatul OSCE de la Viena*, 06.06.2018, <https://gov.md/ro/content/problema-reglementarii-transnistrene-si-politicile-de-reintegrare-din-republica-moldova> (06.05.2020)

⁴ LACT, *Peter Michalko: „Este nevoie de deschiderea spre compromisuri”*, 06.06.2018, <http://www.lact.ro/2018/06/06/europalibera-org-peter-michalko-este-nevoie-de-deschiderea-spre-compromisuri/> (06.05.2020)

⁵ Infotag, *Deputatul Sovietului Suprem al Transnistriei, Oleg Horjan, a fost reținut La Tiraspol*, 06.06.2018, <http://www.infotag.md/rebellion-ro/263745/> (06.05.2020)

⁶ REGNUM, *PMR: kommunisticheskiy soratnik eks-prezidenta Shevchuka arestovan na 2 mesyatsa*, 12.06.2018, <https://regnum.ru/news/polit/2429924.html> (06.05.2020)

08.06.2018 – La Tiraspol a avut loc o întâlnire a specialiștilor de specialitate, de pe cele două maluri ale Nistrului, responsabili de controlul veterinar și fitosanitar.⁹

10.06.2018 – Liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy, a menționat că Transnistria „trebuie să treacă de la programul de supraviețuire și reanimare la cel de dezvoltare”.^{10, 11}

11.06.2018 – Ministrul Apărării al R. Moldova, Eugen Strurza, a avut o întrevedere cu omologul său ucrainean, generalul de armată Stepan Poltorak. În cadrul întrunirii a fost discutat aspectul politic și de securitate al problematicii transnistrene.^{12, 13}

11.06.2018 – Vicepremierul Cristina Lesnic a avut o întrevedere cu șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova Michael Scanlan.¹⁴

12.06.2018 – Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev, s-a întâlnit cu șeful misiunii OSCE în Republica Moldova, Michael Scanlan.¹⁵

14.06.2018 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC. Au fost discutate acțiunile militare din Zona de Securitate.^{16, 17}

14.06.2018 – Delegația SUA în formatul de negociere „5+2” a salutat progresul înregistrat la reuniunea de la Roma din 29-30 mai 2018.¹⁸

15.06.2018 – Biroul politici de reintegrare și-a exprimat profunda îngrijorare în legătură cu incidentul ce a avut loc pe data de 14 iunie 2018, fiind fixat faptul deplasării pe traseul Tiraspol – Grigoriopol – Dubăsari - Râbnița a 3 coloane de autocamioane de tip URAL, ZIL, KAMAZ, UAZ, tehnică și blindate militare de tip TAB, DRDM în număr de aproximativ 40 de unități. În acest sens, Biroul a depus o sesizare către Misiunea OSCE în Moldova cu solicitarea

⁷ Guvernul R. Moldova, *Comisia Unificată de Control identifică soluții pentru asigurarea liberei circulații în preajma podului redeschis pe r. Nistru*, 07.06.2018, <https://gov.md/ro/content/comisia-unificata-de-control-identifica-solutii-pentru-asigurarea-liberei-circulatii-preajma> (06.05.2020)

⁸ Ofitsial'nyy sayt delegatsii predstaviteley v OKK ot PMR, *Arkhiv Novostey*, 07.06.2018, <http://www.okk-pridnestrovie.org/p0454.htm> (06.05.2020)

⁹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Tiraspol'e sostoyalas' vstrecha spetsialistov po veterinarii i fitosanitarii*, 08.06.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/hhv> (06.05.2020)

¹⁰ LACT, *Liderul de la Tiraspol: Transnistria trebuie să treacă de la programul de supraviețuire la cel de dezvoltare*, 10.06.2018, <http://www.lact.ro/2018/06/10/infitag-md-liderul-de-la-tiraspol-transnistria-trebuie-sa-treaca-de-la-programul-de-supravietuire-la-cel-de-dezvoltare/> (06.05.2020)

¹¹ Prezident PMR, *Vadim Krasnosel'skiy poruchil razrabotat' gosudarstvennyuyu programmu razvitiya Pridnestrov'ya na blizhayshiy 8 let*, 07.06.2018, <http://president.gospmr.org/press-sluzhba/novosti/vadim-krasnosel'skiy-poruchil-razrabotatj-gosudarstvennyuyu-programmu-razvitiya-pridnestrovjya-na-blijayshie-8-let.html> (06.05.2020)

¹² LACT, *Ministrul Apărării din Ucraina promite ajutor R. Moldova în problema Transnistriei*, 11.06.2018, <http://www.lact.ro/2018/06/11/ziarulnational-md-ministrul-apararii-din-ucraina-promite-ajutor-r-moldova-in-problema-transnistriei/> (06.05.2020)

¹³ Ukrinform, *Voyska RF v Pridnestrov'ye ugrozhayut i Ukraine, i Moldove – Poltorak*, 11.06.2018, <https://www.ukrinform.ru/rubric-society/2478293-vojska-rf-v-pridnestrovo-ugrozaut-i-ukraine-i-moldove-poltorak.html> (06.05.2020)

¹⁴ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului Cristina Lesnic cu șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova Michael Scanlan*, 11.06.2018, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-cristina-lesnic-cu-seful-misiunii-osce-republica-moldova-4> (06.05.2020)

¹⁵ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev provel vstrechu s Glavoy Missii OBSE v Moldove Mayklom Skenlanom*, 12.06.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/hkh> (06.05.2020)

¹⁶ Guvernul R. Moldova, *Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control este profund îngrijorată de acțiunile militare din Zona de Securitate*, 14.06.2018, <http://www.lact.ro/2018/06/14/gov-md-delegatia-republicii-moldova-in-comisia-unificata-de-control-este-profund-ingrijorata-de-actiunile-militare-din-zona-de-securitate/> (06.05.2020)

¹⁷ Ofitsial'nyy sayt delegatsii predstaviteley v OKK ot PMR, *Arkhiv Novostey*, 14.06.2018, <http://www.okk-pridnestrovie.org/p0454.htm> (06.05.2020)

¹⁸ U. S. Mission to the OSCE, *Statement on the 5+2 Transnistrian Settlement Process*, 14.06.2018, <https://osce.usmission.gov/on-the-52-transnistrian-settlement-process/> (06.05.2020)

de a informa despre acest incident Centrul pentru Prevenirea Conflictelor din cadrul OSCE de la Viena.¹⁹

15.06.2018 – După o pauză de 5 ani, la sediul Misiunii OSCE din Chișinău a avut loc ședința grupurilor de lucru pentru drepturile omului, cu participarea reprezentanților din cadrul formatului de negocieri „5+2”.^{20, 21}

16.06.2018 – Grupul Operativ de Trupe Ruse (GOTR) din regiunea transnistreană a efectuat o serie de exerciții militare.²²

16.06.2018 – Ministerul Afacerilor Externe al Ucrainei și-a exprimat îngrijorarea pentru mișcarea echipamentelor și armelor militare ruse în regiunea transnistreană.²³

18.06.2018 – Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev, într-un interviu oferit ziarului francez „Le Figaro”, a menționat că obiectivul principal al Tiraspolului în negocierile cu Chișinăul este soluționarea problemelor oamenilor.^{24, 25}

18.06.2018 – La Tiraspol, a avut loc o întâlnire a grupurilor de lucru (experți) pentru telecomunicații și servicii poștale.²⁶

20.06.2018 – Guvernul a aprobat modificări la Hotărârea Guvernului nr.1232 din 09 noiembrie 2016 „Cu privire la unele aspecte de introducere a produselor petroliere prin frontiera de est”. Ca efect economic, decizia dată scurtează drumul de transportare a mărfurilor cu aproximativ 400 km, fapt care corespunde intereselor economice ale companiilor de pe ambele maluri ale Nistrului.²⁷

21.06.2018 – La Chișinău a avut loc o nouă ședință de lucru a reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană din partea Chișinăului și Tiraspolului. La ședință au participat și reprezentanții mediatorilor și ai observatorilor din cadrul formatului de negocieri „5+2”.^{28, 29}

21.06.2018 – Chișinăul a solicitat statelor participante la OSCE să susțină la ONU rezoluția privind retragerea trupelor și munițiilor rusești de pe teritoriul R. Moldova.³⁰

¹⁹ Guvernul R. Moldova, *Misiunea OSCE în Moldova a fost sesizată în legătură cu deplasarea neautorizată a unor coloane de tehnică militară prin perimetrul Zonei de Securitate*, 15.06.2018, <https://gov.md/ro/content/misiunea-osce-moldova-fost-sesizata-legatura-cu-deplasarea-neautorizata-unor-coloane-de> (06.05.2020)

²⁰ Guvernul R. Moldova, *După o pauză îndelungată la Chișinău a avut loc o nouă ședință a grupurilor de lucru pentru drepturile omului*, 15.06.2018, <https://gov.md/ro/content/dupa-o-pauza-indelungata-la-chisinau-avut-loc-o-noua-sedinta-grupurilor-de-lucru-pentru> (06.05.2020)

²¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Kishineve sostoyalos' zasedaniye ekspertnykh (rabochikh) podgrupp po pravam cheloveka*, 16.06.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/PvC> (06.05.2020)

²² Radio Chișinău, *Trupele ruse din Transnistria, plasate în stare de „alertă sporită”. Pretext - amenințare teroristă în legătură cu CM 2018 din Rusia*, 16.06.2018, <https://radiochisinau.md/trupele-ruse-din-transnistria-plasate-in-stare-de-alerta-sporita-pretext-amenintare-terorista-in-legatura-cu-cm-2018-din-rusia--69886.html> (06.05.2020)

²³ Interfax Ukraina, *Kiyev vyrazhayet obespokoyennost' nesanktsionirovannym peremeshcheniyem voyennoy tekhniki i vooruzheniya RF v nepriznannom Pridnestrov'ye*, 16.06.2018, <https://interfax.com.ua/news/political/512472.html> (06.05.2020)

²⁴ LACT, *În negocierile cu Moldova, Transnistria tinde „să soluționeze, în primul rând, problemele oamenilor”*, 19.06.2018, <http://www.lact.ro/2018/06/19/infotag-md-in-negocierile-cu-moldova-transnistria-tinde-sa-solucioneze-in-primul-rand-problemele-oamenilor/> (06.05.2020)

²⁵ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev dal interv'yu frantsuzskomu izdaniyu «Le Figaro»*, 18.06.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/gvq> (06.05.2020)

²⁶ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche ekspertov v oblasti telekommunikatsiy*, 19.06.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/hLC> (06.05.2020)

²⁷ Guvernul R. Moldova, *Guvernul a aprobat modificări la Hotărârea Guvernului nr.1232 din 09 noiembrie 2016 „Cu privire la unele aspecte de introducere a produselor petroliere prin frontiera de est”*, 20.06.2018, <https://gov.md/ro/content/guvernul-aprobat-modificari-la-hotarirea-guvernului-nr1232-din-09-noiembrie-2016-cu-privire> (06.05.2020)

²⁸ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău a avut loc o nouă întrevedere a reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană*, 21.06.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-avut-loc-o-noua-intrevedere-reprezentantilor-politici-procesul-de-negocieri-0> (06.05.2020)

²⁹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Sostoyalos' vstrecha predstaviteley po politicheskim voprosam ot Pridnestrov'ya i Respubliki Moldova*, 21.06.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/nth> (06.05.2020)

³⁰ Publika, *Moldova a solicitat statelor participante la OSCE să susțină la ONU rezoluția privind retragerea trupelor rusești de pe teritoriul țării*, 21.06.2018, <https://www.publika.md/moldova-a-solicitat-statelor-participante->

21.06.2018 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC.^{31, 32}

21.06.2018 – Congresul SUA a înregistrat o rezoluție în susținerea integrității teritoriale și a suveranității politice a Moldovei, Georgiei și Ucrainei.³³

22.06.2018 – Reprezentanții politici pentru reglementarea conflictului transnistrean, Cristina Lesnic și Vitaliy Ignatiev, s-au întâlnit în cadrul unei ședințe de lucru în orașul Dubăsari.^{34, 35}

22.06.2018 – Adunarea Generală a ONU a aprobat proiectul de rezoluție cu privire la retragerea trupelor ruse de pe teritoriul R. Moldova.³⁶ (**Anexă**)

22.06.2018 – Ministerul Afacerilor Externe al României a salutat rezoluția Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite privind retragerea trupelor militare străine de pe teritoriul Republicii Moldova.³⁷

23.06.2018 – Partea transnistreană a emis un comunicat de presă cu privire la rezoluția Adunării Generale a ONU din 22 iunie 2018.³⁸

23.06.2018 – În jurul orei 04:00 și apoi la orele 06:30, 11:15 și 13:15, pe traseul Dubăsari – Grigoriopol - Tiraspol a fost fixată deplasarea neanunțată a 4 coloane de unități de tehnică blindată și auto militare ale Grupului Operativ al Trupelor Ruse (GOTR): aproximativ 11 TAB-uri și 25 autocamioane (URAL, ZIL, UAZ). Pe unitățile în cauză nu au fost remarcate însemne distinctive de apartenență la GOTR sau la operațiunea de pacificare, precum și lipseau numerele de înmatriculare.³⁹

23.06.2018 – Ministerul Afacerilor Externe al Federației Ruse a emis un comunicat de presă cu privire la rezoluția ONU care cere retragerea trupelor ruse din regiunea transnistreană.^{40, 41}

23.06.2018 – Ministrul de externe al Ucrainei, Pavel Klimkin, a menționat că Kievul confirmă constant integritatea teritorială a R. Moldova.⁴²

[la-osce-sa-sustina-la-onu-rezolutia-privind-retragerea-trupelor-rusesti-de-pe-teritoriul-tarii_3010290.html#ixzz5J4mkcMiB](https://www.osce.org/ro/la-osce-sa-sustina-la-onu-rezolutia-privind-retragerea-trupelor-rusesti-de-pe-teritoriul-tarii_3010290.html#ixzz5J4mkcMiB) (06.05.2020)

³¹ Guvernul R. Moldova, *Astăzi în vizorul Comisiei Unificate de Control a fost mișcarea neautorizată a efectivelor militare ruse în Zona de Securitate*, 21.06.2018, <https://gov.md/ro/content/astazi-vizorul-comisiei-unificate-de-control-fost-miscarea-neautorizata-efectivelor-militare> (06.05.2020)

³² Ofitsial'nyy sayt delegatsii predstaviteley v OKK ot PMR, *Arkhiv Novostey*, 21.06.2018, <http://www.okk-pridnestrovie.org/p0454.htm> (06.05.2020)

³³ Congress, *H.Res.955 - Affirming United States support to the nations of Ukraine, Georgia, and Moldova in their effort to retain political sovereignty and territorial integrity*, 21.06.2018, <https://www.congress.gov/bill/115th-congress/house-resolution/955/text?r=20&s=1> (06.05.2020)

³⁴ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea reprezentanților politici în procesul de negocieri la Dubăsari*, 22.06.2018, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-reprezentantilor-politici-procesul-de-negocieri-la-dubasari> (06.05.2020)

³⁵ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Dubossarakh sostoyalas' rabochaya vstrecha predstaviteley po politicheskim voprosam ot Pridnestrov'ya i Respubliki Moldova*, 23.06.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/ydc> (06.05.2020)

³⁶ United Nations, *General Assembly Adopts Texts Urging Troop Withdraw from Republic of Moldova, Strengthening Cooperation in Central Asia*, 22.06.2018, <https://www.un.org/press/en/2018/ga12030.doc.htm> (06.05.2020)

³⁷ Agerpres, *MAE salută rezoluția ONU privind retragerea trupelor militare străine din Republica Moldova*, 22.06.2018, <https://www.agerpres.ro/politica/2018/06/22/mae-saluta-rezolutia-onu-privind-retragerea-trupelor-militare-straine-din-republica-moldova--132795> (06.05.2020)

³⁸ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Kommentariy Ministerstva inostrannykh del PMR v svyazi s rezolyutsiyey Genassamblei OON ot 22 iyunya 2018 goda*, 23.06.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/tRy> (06.05.2020)

³⁹ LACT, *Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control condamnă încălcarea repetată a regimului Zonei de Securitate*, 23.06.2018, <http://www.lact.ro/2018/06/23/gov-md-delegatia-republicii-moldova-in-comisia-unificata-de-control-condamna-incalcarea-repetata-a-regimului-zonei-de-securitate/> (06.05.2020)

⁴⁰ Ministerstvo inostrannykh del Rossiyskoy Federatsii, *Kommentariy Departamenta informatsii i pechati MID Rossii v svyazi s golosovaniyem v Genassambleye OON po predstavlennomu Respublikoy Moldova projektu rezolyutsii*, 23.06.2018, https://www.mid.ru/ru/foreign_policy/news/-/asset_publisher/cKNonkJE02Bw/content/id/3274365 (06.05.2020)

⁴¹ LACT, *Ministerul Afacerilor de Externe rus denunță rezoluția ONU privind retragerea trupelor ruse din Republica Moldova*, 23.06.2018, <http://www.lact.ro/2018/06/23/unimedia-md-ministerul-afacerilor-de-externe-rus-denunta-rezolutia-onu-privind-retragerea-trupelor-ruse-din-republica-moldova/> (06.05.2020)

25.06.2018 – Vicepremierul Cristina Lesnic a avut o întrevedere cu delegația Adunării Parlamentare a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (AP OSCE), condusă de Președintele AP OSCE George Tsereteli. Oficialii au discutat despre ultimele evoluții în procesul de negocieri și implicit în contextul implementării priorităților din pachetul Berlin plus.^{43, 44}

27.06.2018 – Viceprim-ministrul Cristina Lesnic a avut o întrevedere cu Reprezentantul Special al Ucrainei în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană Viktor Krijanovski. La eveniment a participat și Ambasadorul Ucrainei în Republica Moldova, E.S. Ivan Gnatâșin.⁴⁵

28.06.2018 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC.^{46, 47}

28.06.2018 – Reprezentantul Federației Ruse în procesul de negocieri privind reglementarea transnistreană, Sergey Gubarev, a menționat că este iresponsabil să solicite retragerea armatei ruse din Transnistria.⁴⁸

28.06.2018 – La Chișinău a avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pentru telecomunicații și servicii poștale și ședința grupurilor de lucru (experți) pentru ocrotirea sănătății.^{49, 50}

⁴² Interfax Ukraina, *Pridnestrov'ye dolzhno stat' polnotsennoy chast'yu Moldovy – glava MID Ukrainy*, 23.06.2018, <https://interfax.com.ua/news/political/513970.html> (06.05.2020)

⁴³ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului Cristina Lesnic cu delegația Adunării Parlamentare a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa*, <http://www.lact.ro/2018/06/27/gov-md-intrevederea-viceprim-ministrului-cristina-lesnic-cu-delegatia-adunarii-parlamentare-a-organizatiei-pentru-securitate-si-cooperare-in-europa/> (06.05.2020)

⁴⁴ OSCE, *Progress in Transdniestrian settlement leads way for conflict resolution in OSCE area, says PA President in Moldova*, 26.06.2018, <https://www.osce.org/parliamentary-assembly/385902> (06.05.2020)

⁴⁵ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului Cristina Lesnic cu Reprezentantul Special al Ucrainei în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană Viktor Krijanovski și Ambasadorul Ucrainei în Republica Moldova Ivan Gnatâșin*, 27.06.2018, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-cristina-lesnic-cu-reprezentantul-special-al-ucrainei-1> (06.05.2020)

⁴⁶ Guvernul R. Moldova, *Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control este îngrijorată de utilizarea armelor de foc de către structurile transnistrene în Zona de Securitate*, 28.06.2018, <https://gov.md/ro/content/delegatia-republicii-moldova-comisia-unificata-de-control-este-ingrijorata-de-utilizarea> (06.05.2020)

⁴⁷ Ofitsial'nyy sayt delegatsii predstaviteley v OKK ot PMR, *Arkhiv Novostey*, 28.06.2018, <http://www.okk-pridnestrovie.org/p0454.htm> (06.05.2020)

⁴⁸ TASS, *MID RF schitayet bezotvetstvennym trebovat' vyvoda rossiyskikh voyennykh iz Pridnestrov'ya*, 28.06.2018, <https://tass.ru/politika/5333388> (06.05.2020)

⁴⁹ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău s-a desfășurat ședința ordinară a grupurilor de lucru pentru ocrotirea sănătății*, 28.06.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-s-desfasurat-sedinta-ordinara-grupurilor-de-lucru-pentru-ocrotirea-sanatatii> (06.05.2020)

⁵⁰ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Kishineve sostoyalas' vstrecha ekspertov v oblasti telekommunikatsiy*, 29.06.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/zhx> (06.05.2020)

Anexă

Seventy-second session

Agenda item 35

Protracted conflicts in the GUAM area and their implications for international peace, security and development

Canada, Estonia, Georgia, Latvia, Lithuania, Republic of Moldova, Romania, and Ukraine: draft resolution

Complete and unconditional withdrawal of foreign military forces from the territory of the Republic of Moldova

The General Assembly,

Recalling the obligations of all Member States under Article 2 of the Charter of the United Nations,

Recalling also its resolution 2625 (XXV) of 24 October 1970, in which it approved the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Cooperation among States in accordance with the Charter of the United Nations,

Reaffirming the need for all Member States to adhere strictly to the principles of the Charter, which include the sovereign equality of all Members of the United Nations, the obligation to refrain from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State, or in any other manner inconsistent with the purposes of the United Nations, and the obligation to settle international disputes by peaceful means,

Referring to its relevant resolutions on cooperation between the United Nations and the Organization for Democracy and Economic Development — GUAM aimed, inter alia, at promoting the purposes and principles of the United Nations in the GUAM area,

Bearing in mind that the Constitution of the Republic of Moldova proclaims the permanent neutrality of the country and expressly prohibits the stationing of foreign troops on its territory,

Recognizing that the stationing of foreign military forces on the territory of the Republic of Moldova, without its consent, violates its sovereignty and territorial integrity, and that this is a problem that must be resolved in good faith, unconditionally, without further delay and in a peaceful manner,

Recalling the repeated past calls of the Republic of Moldova, which were reiterated at the twenty-fourth meeting of the Organization for Security and Cooperation in Europe Ministerial Council, held in Vienna in December 2017, for the full withdrawal of Russian military forces and armaments from its territory,

Noting with appreciation the efforts made by the States participating in the Organization for Security and Cooperation in Europe aimed at facilitating the completion of the withdrawal process of the Russian military forces and armaments from the territory of the Republic of Moldova, in accordance with the relevant decisions of the Organization for Security and Cooperation in Europe,

Emphasizing the commitment by the Russian Federation to complete the withdrawal of its military forces and armaments from the territory of the Republic of Moldova within a specific timetable, as agreed at the summit of the Organization for Security and Cooperation in Europe held in Istanbul, Turkey, in 1999,

Recalling its relevant resolutions on cooperation between the United Nations and the Organization for Security and Cooperation in Europe, particularly resolutions 54/117 of 15 December 1999, 55/179 of 19 December 2000, 56/216 of 21 December 2001 and 57/298 of 20 December 2002, and emphasizing the commitments undertaken by the Russian Federation at the

Organization for Security and Cooperation in Europe summit held in Istanbul in 1999 on the withdrawal of its military forces and armaments from the territory of the Republic of Moldova,

Stressing that the Operational Group of Russian Forces is not a part of the military component of the Joint Control Commission, established under the 1992 ceasefire agreement, which also includes a rotating Russian contingent, and, as such, has not been entrusted with any peacekeeping or other legal mandate,

Taking note with concern of the continuous illegal joint military exercises of the Operational Group of Russian Forces with the paramilitaries of the separatist entity in the eastern part of the country, which endangers the security situation, disregards the sovereignty and territorial integrity of the Republic of Moldova and undermines the international efforts aimed at the peaceful resolution of the protracted Transnistrian conflict,

Recognizing that the completion of the withdrawal of the Operational Group of Russian Forces, and the armaments that it guards, from the territory of the Republic of Moldova will demonstrate respect for its sovereignty, territorial integrity and permanent neutrality,

1. *Expresses deep concern* about the continued stationing of the Operational Group of Russian Forces and its armaments on the territory of the Republic of Moldova without the consent of that State Member of the United Nations;

2. *Urges* the Russian Federation to complete, unconditionally and without further delay, the orderly withdrawal of the Operational Group of Russian Forces and its armaments from the territory of the Republic of Moldova;

3. *Expresses support for and further encourages* the facilitation by the States participating in the Organization for Security and Cooperation in Europe of the completion of the process of withdrawal of the Russian forces and armaments from the territory of the Republic of Moldova, in accordance with the relevant decisions of the Organization for Security and Cooperation in Europe and as agreed at its summit held in Istanbul in 1999;

4. *Decides* to include in the provisional agenda of its seventy-third session an item entitled "Complete withdrawal of foreign military forces from the territory of the Republic of Moldova".

IULIE

...at to go down in my hands? He
...the security to explain. He won
...had promised him in the end.
...in her green eyes, but she kept them fixed
...I'm green, she said.
...a woman's extended silence, then he

...danced around a room and afterwards
...of us to keep her from leaving abruptly.

...group study by the hands of the lawyer with the
...plastic bag close to the edge of the frame. It is
...to be a group in the moment of the public
...will show you what to make the whole business
...accepted to gather from many open mind
...ing or wrestling.

...his hands
...have with
...months had
...logical an
...more proba
...found a man

The Fabulous Craze

...danced earlier. Contrary to what has been written on
...of himself, he wanted these many years
...to his good fortune.

...The world that Oronzo brought in 1957 gave him
...complete control of the nation, but involved so much
...work that by 1959 he decided to live someone to take
...over this responsibility. He had suggested that one
...of the couples who had lost all his money in the stock
...market should accept a job and would be an
...with the present, Maria
...rejection, said him for the

A Fabulous Success Story

...amounted to arrange that Oronzo would no longer be
...an enemy shareholder if he refused the offer. Oronzo
...had no choice but to accept.

...What people thought the Oronzo's investment to
...Maria Carlo seemed to be a great deal of money, but
...that is completely untrue. Although he did manage to
...within the investment, the same amount invested at a
...rate of 5 percent over the same years would have earned
...only a few percent. Needless to say, Oronzo was not
...one who made his fortune by investing his money at
...such a low rate of return. The only good thing to come
...of this deal, which he took out of friendship for Maria
...Carlo, was that he kept the old woman open
...holding, which still allows the Maria Carlo office of
...Chicago, Illinois.

Some Reminiscences

"A few?"
...I should have
...great opportunity
...the country to start
...I think I would
...with his own
...They're married,
...parents. I repeat,
...That's his son.
...I think that child
...hundred men with
...had been. The only
...standing out of the
...Michigan, and he
...I'll be sure that
...of his own
...I'll be sure that
...of his own

The Fabulous Craze

...danced earlier. Contrary to what has been written on
...of himself, he wanted these many years
...to his good fortune.

...The world that Oronzo brought in 1957 gave him
...complete control of the nation, but involved so much
...work that by 1959 he decided to live someone to take
...over this responsibility. He had suggested that one
...of the couples who had lost all his money in the stock
...market should accept a job and would be an
...with the present, Maria
...rejection, said him for the

A Fabulous Success Story

...amounted to arrange that Oronzo would no longer be
...an enemy shareholder if he refused the offer. Oronzo
...had no choice but to accept.

...What people thought the Oronzo's investment to
...Maria Carlo seemed to be a great deal of money, but
...that is completely untrue. Although he did manage to
...within the investment, the same amount invested at a
...rate of 5 percent over the same years would have earned
...only a few percent. Needless to say, Oronzo was not
...one who made his fortune by investing his money at
...such a low rate of return. The only good thing to come
...of this deal, which he took out of friendship for Maria
...Carlo, was that he kept the old woman open
...holding, which still allows the Maria Carlo office of
...Chicago, Illinois.

Some Reminiscences

"A few?"
...I should have
...great opportunity
...the country to start
...I think I would
...with his own
...They're married,
...parents. I repeat,
...That's his son.
...I think that child
...hundred men with
...had been. The only
...standing out of the
...Michigan, and he
...I'll be sure that
...of his own
...I'll be sure that
...of his own

The Fabulous Craze

...danced earlier. Contrary to what has been written on
...of himself, he wanted these many years
...to his good fortune.

...The world that Oronzo brought in 1957 gave him
...complete control of the nation, but involved so much
...work that by 1959 he decided to live someone to take
...over this responsibility. He had suggested that one
...of the couples who had lost all his money in the stock
...market should accept a job and would be an
...with the present, Maria
...rejection, said him for the

A Fabulous Success Story

...amounted to arrange that Oronzo would no longer be
...an enemy shareholder if he refused the offer. Oronzo
...had no choice but to accept.

...What people thought the Oronzo's investment to
...Maria Carlo seemed to be a great deal of money, but
...that is completely untrue. Although he did manage to
...within the investment, the same amount invested at a
...rate of 5 percent over the same years would have earned
...only a few percent. Needless to say, Oronzo was not
...one who made his fortune by investing his money at
...such a low rate of return. The only good thing to come
...of this deal, which he took out of friendship for Maria
...Carlo, was that he kept the old woman open
...holding, which still allows the Maria Carlo office of
...Chicago, Illinois.

Some Reminiscences

"A few?"
...I should have
...great opportunity
...the country to start
...I think I would
...with his own
...They're married,
...parents. I repeat,
...That's his son.
...I think that child
...hundred men with
...had been. The only
...standing out of the
...Michigan, and he
...I'll be sure that
...of his own
...I'll be sure that
...of his own

The Fabulous Craze

...danced earlier. Contrary to what has been written on
...of himself, he wanted these many years
...to his good fortune.

...The world that Oronzo brought in 1957 gave him
...complete control of the nation, but involved so much
...work that by 1959 he decided to live someone to take
...over this responsibility. He had suggested that one
...of the couples who had lost all his money in the stock
...market should accept a job and would be an
...with the present, Maria
...rejection, said him for the

A Fabulous Success Story

...amounted to arrange that Oronzo would no longer be
...an enemy shareholder if he refused the offer. Oronzo
...had no choice but to accept.

...What people thought the Oronzo's investment to
...Maria Carlo seemed to be a great deal of money, but
...that is completely untrue. Although he did manage to
...within the investment, the same amount invested at a
...rate of 5 percent over the same years would have earned
...only a few percent. Needless to say, Oronzo was not
...one who made his fortune by investing his money at
...such a low rate of return. The only good thing to come
...of this deal, which he took out of friendship for Maria
...Carlo, was that he kept the old woman open
...holding, which still allows the Maria Carlo office of
...Chicago, Illinois.

Some Reminiscences

"A few?"
...I should have
...great opportunity
...the country to start
...I think I would
...with his own
...They're married,
...parents. I repeat,
...That's his son.
...I think that child
...hundred men with
...had been. The only
...standing out of the
...Michigan, and he
...I'll be sure that
...of his own
...I'll be sure that
...of his own

The Fabulous Craze

...danced earlier. Contrary to what has been written on
...of himself, he wanted these many years
...to his good fortune.

...The world that Oronzo brought in 1957 gave him
...complete control of the nation, but involved so much
...work that by 1959 he decided to live someone to take
...over this responsibility. He had suggested that one
...of the couples who had lost all his money in the stock
...market should accept a job and would be an
...with the present, Maria
...rejection, said him for the

A Fabulous Success Story

...amounted to arrange that Oronzo would no longer be
...an enemy shareholder if he refused the offer. Oronzo
...had no choice but to accept.

...What people thought the Oronzo's investment to
...Maria Carlo seemed to be a great deal of money, but
...that is completely untrue. Although he did manage to
...within the investment, the same amount invested at a
...rate of 5 percent over the same years would have earned
...only a few percent. Needless to say, Oronzo was not
...one who made his fortune by investing his money at
...such a low rate of return. The only good thing to come
...of this deal, which he took out of friendship for Maria
...Carlo, was that he kept the old woman open
...holding, which still allows the Maria Carlo office of
...Chicago, Illinois.

Some Reminiscences

"A few?"
...I should have
...great opportunity
...the country to start
...I think I would
...with his own
...They're married,
...parents. I repeat,
...That's his son.
...I think that child
...hundred men with
...had been. The only
...standing out of the
...Michigan, and he
...I'll be sure that
...of his own
...I'll be sure that
...of his own

The Fabulous Craze

...danced earlier. Contrary to what has been written on
...of himself, he wanted these many years
...to his good fortune.

...The world that Oronzo brought in 1957 gave him
...complete control of the nation, but involved so much
...work that by 1959 he decided to live someone to take
...over this responsibility. He had suggested that one
...of the couples who had lost all his money in the stock
...market should accept a job and would be an
...with the present, Maria
...rejection, said him for the

A Fabulous Success Story

...amounted to arrange that Oronzo would no longer be
...an enemy shareholder if he refused the offer. Oronzo
...had no choice but to accept.

...What people thought the Oronzo's investment to
...Maria Carlo seemed to be a great deal of money, but
...that is completely untrue. Although he did manage to
...within the investment, the same amount invested at a
...rate of 5 percent over the same years would have earned
...only a few percent. Needless to say, Oronzo was not
...one who made his fortune by investing his money at
...such a low rate of return. The only good thing to come
...of this deal, which he took out of friendship for Maria
...Carlo, was that he kept the old woman open
...holding, which still allows the Maria Carlo office of
...Chicago, Illinois.

Some Reminiscences

"A few?"
...I should have
...great opportunity
...the country to start
...I think I would
...with his own
...They're married,
...parents. I repeat,
...That's his son.
...I think that child
...hundred men with
...had been. The only
...standing out of the
...Michigan, and he
...I'll be sure that
...of his own
...I'll be sure that
...of his own

The Fabulous Craze

...danced earlier. Contrary to what has been written on
...of himself, he wanted these many years
...to his good fortune.

...The world that Oronzo brought in 1957 gave him
...complete control of the nation, but involved so much
...work that by 1959 he decided to live someone to take
...over this responsibility. He had suggested that one
...of the couples who had lost all his money in the stock
...market should accept a job and would be an
...with the present, Maria
...rejection, said him for the

A Fabulous Success Story

...amounted to arrange that Oronzo would no longer be
...an enemy shareholder if he refused the offer. Oronzo
...had no choice but to accept.

...What people thought the Oronzo's investment to
...Maria Carlo seemed to be a great deal of money, but
...that is completely untrue. Although he did manage to
...within the investment, the same amount invested at a
...rate of 5 percent over the same years would have earned
...only a few percent. Needless to say, Oronzo was not
...one who made his fortune by investing his money at
...such a low rate of return. The only good thing to come
...of this deal, which he took out of friendship for Maria
...Carlo, was that he kept the old woman open
...holding, which still allows the Maria Carlo office of
...Chicago, Illinois.

Some Reminiscences

"A few?"
...I should have
...great opportunity
...the country to start
...I think I would
...with his own
...They're married,
...parents. I repeat,
...That's his son.
...I think that child
...hundred men with
...had been. The only
...standing out of the
...Michigan, and he
...I'll be sure that
...of his own
...I'll be sure that
...of his own

Sub aspectul procesului de reglementare a conflictului transnistrean, luna iulie 2018 poate fi caracterizată prin menținerea contactului cu partenerii internaționali și continuarea dialogului între părți la nivelul platformelor de negociere existente, în cadrul grupurilor de lucru (experți) și la nivelul Comisiei Unificate de Control. La începutul lunii a avut loc ședința de lucru a reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană din partea Chișinăului și Tiraspolului. Pe parcursul lunii Biroul politici de reintegrare a menținut dialogul cu reprezentanții OSCE, și a întreprins vizite de lucru în localitățile din stânga Nistrului. Partea transnistreană a avut o întrunire cu Șeful Misiunii OSCE în R. Moldova. La sfârșitul lunii Chișinăul a adoptat cadrul normativ de referință în vederea realizării Deciziei protocolare „*Cu privire la participarea în traficul rutier internațional a autovehiculelor din regiunea transnistreană care nu desfășoară activități comerciale*”.

Pe parcursul lunii OSCE, NATO și SUA au reafirmat necesitatea retragerii complete a forțelor armate străine de pe teritoriul Republicii Moldova și transformarea actualei misiuni de menținere a păcii din regiunea transnistreană în una civilă cu mandat internațional. Partea transnistreană și Federația Rusă au venit cu comentarii specifice cu privire la declarațiile care duc la agravarea situației din jurul Transnistriei.

La nivelul grupurilor de lucru (experți) au avut loc 6 ședințe de lucru: două ședințe a grupurilor de lucru (experți) pentru ocrotirea sănătății; o ședință a grupurilor de lucru (experți) pentru drepturile omului; o ședință a grupurilor de lucru (experți) pentru transport feroviar și comunicații; o ședință a grupurilor de lucru (experți) pe probleme sociale și ajutor umanitar; o ședință a grupurilor de lucru (experți) pentru combaterea criminalității și situații excepționale. Au avut loc 2 reuniuni a experților de profil: una în domeniul veterinar și fitosanitar și o reuniune în domeniul farmaceutic. În cadrul Comisiei Unificate de Control au avut loc patru ședințe, iar în cadrul formatul „1+1” a reprezentanților politici în procesul de negociere o întrunire. În formatul „5+2” nu a avut loc nici o întrunire.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii iulie 2018 arată astfel:

02.07.2018 – La Tiraspol a avut loc ședința de lucru a reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană din partea Chișinăului și Tiraspolului cu participarea reprezentanților mediatorilor și ai observatorilor din cadrul formatului de negocieri „5+2”.^{1, 2}

04.07.2018 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Cristina Lesnic, împreună cu conducătorul delegației Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control, generalul Ion Solonenco, au vizitat podul dintre localitățile Gura Bâcului - Bâcioc.³

04.07.2018 – Guvernul a aprobat proiectul legii cu privire la înmatricularea unor mijloace de transport, prevederile căruia vin să reglementeze mecanismul de înregistrare a unor categorii de autovehicule din raioanele de est ale țării și să creeze cadrul normativ de referință în vederea realizării Deciziei protocolare „*Cu privire la participarea în traficul rutier internațional a autovehiculelor din regiunea transnistreană care nu desfășoară activități comerciale*”.⁴

¹ Guvernul R. Moldova, *La Tiraspol a avut loc o nouă întrevedere a reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană*, 03.07.2018, <https://gov.md/ro/content/la-tiraspol-avut-loc-o-noua-intrevedere-reprezentantilor-politici-procesul-de-negocieri> (26.05.2020)

² Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Tiraspole sostoyalas' vstrecha predstaviteley po politicheskim voprosam*, 02.07.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/CyS> (26.05.2020)

³ Guvernul R. Moldova, *Viceprim-ministrul Cristina Lesnic a vizitat astăzi podul dintre localitățile Gura Bâcului – Bâcioc*, 04.07.2018, <https://gov.md/ro/content/viceprim-ministrul-cristina-lesnic-vizitat-astazi-podul-dintre-localitatile-gura-bacului> (26.05.2020)

⁴ Guvernul R. Moldova, *Guvernul a aprobat un proiect de lege referitor la procedura de luare la evidență a autovehiculelor din regiunea transnistreană*, 04.07.2018, <https://gov.md/ro/content/guvernul-aprobat-un-proiect-de-lege-referitor-la-procedura-de-luare-la-evidenta> (26.05.2020)

05.07.2018 – La Bende/Tighina a avut loc ședința CUC.⁵

06.07.2018 – La Tiraspol a avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pentru ocrotirea sănătății. În cadrul ședinței au continuat discuțiile pe marginea potențialelor mecanisme de import a medicamentelor în regiunea transnistreană și de achiziționare a preparatelor medicale pentru persoanele ce suferă de HIV/SIDA și de tuberculoză.^{6, 7}

09.07.2018 – Biroului politici de reintegrare a efectuat o vizită de lucru în raionul Dubăsari. În prezența responsabililor de resort din partea administrației publice locale, agenților economici și proprietarilor de terenuri agricole din raionul Dubăsari, s-a reușit înmânarea a 7 certificate pentru o suprafață de circa 1750,6 ha.⁸

07.07.2018 – 11.07.2018 – Adunarea Parlamentară a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa a reafirmat necesitatea retragerii complete a forțelor armate străine de pe teritoriul Republicii Moldova și transformarea actualei misiuni de menținere a păcii din regiunea transnistreană în una civilă cu mandat internațional.⁹ (**Anexa Nr. 1**)

11.07.2018 – La Tiraspol a avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pentru drepturile omului, în prezența reprezentanților din cadrul formatului de negocieri „5+2”.^{10, 11}

11.07.2018 – Prim-ministrul R. Moldova, Pavel Filip a prezidat ședința Comisiei guvernamentale pentru reintegrarea țării, în cadrul căreia a fost prezentat stadiul actual în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană, a fost trecută în revistă activitatea din cadrul platformelor de dialog existente și realizările recent înregistrate în implementarea agendei așa-numitului pachet Berlin plus.¹²

11.07.2018 – 12.07.2018 – La ședința Consiliului NATO de la Bruxelles, șefii de stat și guvern ai statelor membre NATO au emis o declarație care reafirmă necesitatea retragerii forțelor armate străine de pe teritoriul Republicii Moldova și îndeamnă Federația Rusă să participe constructiv la procesul de reglementare a conflictului transnistrean (punctul 7).¹³ (**Anexa Nr. 2**)

11.07.2018 – Partea transnistreană a examinat cu atenție declarațiile Adunării Parlamentare a OSCE și NATO, care conțin apeluri pentru retragerea trupelor ruse din Transnistria și transformarea actualei operațiuni de menținere a păcii într-o „misiune civilă internațională” și a emis un comentariu cu privire la declarațiile care duc la agravarea situației din jurul Transnistriei.¹⁴

⁵ LACT, *Comisia Unificată de Control identifică soluții pentru asigurarea liberei circulații în preajma podului peste r. Nistru între localitățile Gura Băcului și Băcioc*, 06.07.2018, <http://www.lact.ro/2018/07/06/gov-md-comisia-unificata-de-control-identifica-solutii-pentru-asigurarea-liberei-circulatii-in-preajma-podului-pest-r-nistru-intre-localitatile-gura-bacului-si-bacioc/> (26.05.2020)

⁶ Guvernul R. Moldova, *La Tiraspol s-a desfășurat ședința ordinară a grupurilor de lucru pentru ocrotirea sănătății*, 06.07.2018, <https://gov.md/ro/content/la-tiraspol-s-a-desfasurat-sedinta-ordinara-grupurilor-de-lucru-pentru-ocrotirea-sanatatii-0> (26.05.2020)

⁷ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O zasedanii ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam zdavookhraneniya*, 06.07.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/Bhq> (26.05.2020)

⁸ LACT, *Progresele înregistrate în procesul de revendicare a terenurilor agricole din raionul Dubăsari*, 09.07.2018, <http://www.lact.ro/2018/07/09/gov-md-progresele-inregistrate-in-procesul-de-revendicare-a-terenurilor-agricole-din-raionul-dubasari/> (26.05.2020)

⁹ OSCE PA, *Documents*, <https://www.oscepa.org/documents/all-documents/annual-sessions/2018-berlin/declaration-26> (26.05.2020)

¹⁰ Guvernul R. Moldova, *La Tiraspol a avut loc ședința grupurilor de lucru pentru drepturile omului*, 11.07.2018, <https://gov.md/ro/content/la-tiraspol-avut-loc-sedinta-grupurilor-de-lucru-pentru-drepturile-omului> (26.05.2020)

¹¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O zasedanii ekspertnykh (rabochikh) podgrupp po pravam cheloveka ot Pridnestrov'ya i Respubliki Moldova*, 11.07.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/bCs> (26.05.2020)

¹² Guvernul R. Moldova, *Comisia guvernamentală pentru reintegrarea țării s-a întrunit într-o nouă ședință*, 11.07.2018, <https://gov.md/ro/content/comisia-guvernamentala-pentru-reintegrarea-tarii-s-intrunit-intr-o-noua-sedinta> (26.05.2020)

¹³ NATO, *Brussels Summit Declaration*, https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_156624.htm?selectedLocale=en (26.05.2020)

¹⁴ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Kommentariy MID PMR v svyazi s ocherednymi deklaratsiyami, vedushchimi k obostreniyu obstanovki vokrug Pridnestrov'ya*, 12.07.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/xqv> (26.05.2020)

12.07.2018 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC.¹⁵

13.07.2018 – La Chișinău a avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pentru transport feroviar și comunicații, cu participarea reprezentanților din cadrul formatului de negocieri „5+2”.^{16, 17}

13.07.2018 – Congresul SUA a aprobat rezoluția prin care exprimă sprijinul pentru țările Europei de Est (R. Moldova, Ucraina, Georgia). Totodată, rezoluția condamnă agresiunea rusă în regiune și cere retragerea trupelor și munițiilor Federației Ruse, ilegal aflate pe teritoriul celor trei state.¹⁸

17.07.2018 – La Chișinău a avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pentru ocrotirea sănătății.¹⁹

17.07.2018 – La Chișinău a avut loc reuniunea experților în domeniul veterinar și fitosanitar, cu participarea reprezentanților din cadrul formatului de negocieri „5+2”. În cadrul ședinței au fost discutate aspecte ce țin de importul unor bunuri în regiunea transnistreană: semințe și material săditor, medicamente veterinare, pesticide și erbicide.^{20, 21}

19.07.2018 – Președintele Parlamentului Andrian Candu a prezidat ședința Platformei de consultare și control parlamentar pentru realizarea politicii de reintegrare a Republicii Moldova, în cadrul căreia a fost evaluat stadiul actual în procesul de negocieri privind reglementarea transnistreană.²²

19.07.2018 – Parlamentul R. Moldova a aprobat Strategia Națională de Apărare și Planul de acțiuni privind implementarea acesteia pentru anii 2018-2022. La riscuri și amenințări se enumeră regiunea transnistreană și potențialul militar al acesteia (punctul 13).²³ (**Anexa Nr. 3**)

19.07.2018 – La Bender/Tighina, sub președinția delegației Federației Ruse, s-au întrunit membrii CUC pentru a discuta problemele ce vizează situația din Zona de Securitate și soluțiile legate de chestiunea asigurării liberei circulații și securității pe podul peste râul Nistru, în preajma satului Bâcioc.²⁴

¹⁵ Guvernul R. Moldova, *Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control a fost suplinită cu un nou expert*, 13.07.2018, <https://gov.md/ro/content/delegatia-republicii-moldova-comisia-unificata-de-control-fost-suplinita-cu-un-nou-expert> (26.05.2020)

¹⁶ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău a avut loc prima ședință din acest an a grupurilor de lucru pentru transport feroviar și comunicații*, 13.07.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-avut-loc-prima-sedinta-din-acest-grupurilor-de-lucru-pentru-transport-feroviar> (26.05.2020)

¹⁷ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche profil'nykh spetsialistov po zheleznodorozhnomu transportu*, 13.07.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/xKj> (26.05.2020)

¹⁸ LACT, *Congresul SUA a aprobat rezoluția prin care reafirmă sprijinul pentru Republica Moldova, Ucraina și Georgia*, 13.07.2018, <http://www.lact.ro/2018/07/13/publika-md-congresul-sua-a-aprobat-rezolutia-prin-care-reafirma-sprijinul-pentru-republica-moldova-ucraina-si-georgia/> (26.05.2020)

¹⁹ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău s-a desfășurat ședința ordinară a grupurilor de lucru pentru ocrotirea sănătății*, 17.07.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-s-desfasurat-sedinta-ordinara-grupurilor-de-lucru-pentru-ocrotirea-sanatatii-0> (26.05.2020)

²⁰ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău a avut loc reuniunea experților în domeniul veterinar și fitosanitar*, 18.07.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-avut-loc-reuniunea-expertilor-domeniul-veterinar-si-fitosanitar> (26.05.2020)

²¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Kishineve obsudili problematiku importa medikamentov, a takzhe fitosanitarnykh i veterinarnykh gruzov*, 18.07.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/mTh> (26.05.2020)

²² Guvernul R. Moldova, *Platforma de consultare și control parlamentar pentru realizarea politicii de reintegrare a Republicii Moldova s-a întrunit în prima ședință din anul 2018*, 19.07.2018, <https://gov.md/ro/content/platforma-de-consultare-si-control-parlamentar-pentru-realizarea-politicii-de-reintegrare> (26.05.2020)

²³ Legis, *Hotărâre Nr. 134 din 19.07.2018 pentru aprobarea Strategiei naționale de apărare și a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de apărare pentru anii 2018–2022*, https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110013&lang=ro (26.05.2020)

²⁴ LACT, *Reprezentanții Chișinăului în Comisia Unificată de Control insistă pe eliminarea infrastructurii de control pe podul dintre localitățile Gura Bâcului și Bâcioc*, 20.07.2018, <http://www.lact.ro/2018/07/20/gov-md-reprezentantii-chisinaului-in-comisia-unificata-de-control-insista-pe-eliminarea-infrastructurii-de-control-pe-podul-dintre-localitatile-gura-bacului-si-bacioc/> (26.05.2020)

23.07.2018 – La Tiraspol a avut loc reuniunea experților din domeniul farmaceutic.^{25, 26}

23.07.2018 – Viceministrul rus de externe, Grigoriy Karasin, într-un interviu acordat presei ruse susține că „*Transnistria este singura regiune din Europa de Est unde, după introducerea contingentului de pacificatori, confruntările militare au încetat și nu au mai fost reluate*”.^{27, 28}

24.07.2018 – Viceprim-ministrul Cristina Lesnic a avut o întrevedere cu Șeful Misiunii OSCE în R. Moldova Michael Scanlan. Oficialii au purtat discuții pe marginea subiectelor abordate în cadrul dialogului dintre Chișinău și Tiraspol, evoluțiilor recent înregistrate în procesul de negocieri, fiind evidențiate rezultatele obținute în implementarea unor teme ce figurează în pachetul „Berlin plus”.²⁹

25.07.2018 – Guvernul a aprobat măsuri de susținere a locuitorilor din regiunea transnistreană în vederea asigurării acestora cu medicamente antituberculoase și antiretrovirale, precum și cu dispozitive de diagnostic a tuberculozei și a infecției HIV.³⁰

26.07.2018 – La Chișinău a avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pe probleme sociale și ajutor umanitar³¹ și ședința ordinară a grupurilor de lucru (experți) pentru combaterea criminalității și situații excepționale.³²

26.07.2018 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC.³³

26.07.2018 – Parlamentul R. Moldova a adoptat Legea Nr. 170 din 26-07-2018 cu privire la înmatricularea unor mijloace de transport și modificarea unor acte legislative în vederea realizării Deciziei protocolare „*Cu privire la participarea în traficul rutier internațional a autovehiculelor din regiunea transnistreană care nu desfășoară activități comerciale*”.³⁴

27.07.2018 – Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev, a avut o întrunire cu șeful misiunii OSCE în R. Moldova, Michael Scanlan. În cadrul întrunirii, părțile au discutat o serie de probleme de actualitate de pe ordinea de zi a procesului de negociere între Chișinău și Tiraspol.³⁵

²⁵ Guvernul R. Moldova, *La Tiraspol a avut loc reuniunea experților din domeniul farmaceutic*, 23.07.2018, <https://gov.md/ro/content/la-tiraspol-avut-loc-reuniunea-expertilor-din-domeniul-farmaceutic> (26.05.2020)

²⁶ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Tiraspole sostoyalos' zasedaniye ekspertov v oblasti zdravookhraneniya*, 24.07.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/LnM> (26.07.2018)

²⁷ Kommersant, *V MID Rossii politiku Kishineva v Pridnestrov'ye sochli «destruktivnoy»*, 23.07.2018, <https://www.kommersant.ru/doc/3694640> (26.05.2020)

²⁸ LACT, *Grigori Karasin: Rezoluția privind retragerea trupelor MILITARE ruse de pe teritoriul R. Moldova, adoptată de ONU, „provocatoare” și „amenințare asupra progresului fragil” în reglementarea transnistreană*, 23.07.2018, <http://www.lact.ro/2018/07/23/ziarulnational-md-grigori-karasin-rezolutia-privind-retragerea-trupelor-militare-ruse-de-pe-teritoriul-r-moldova-adoptata-de-onu-provocatoare-si-amenintare-asupra-prog/> (26.07.2020)

²⁹ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului Cristina Lesnic cu Șeful Misiunii OSCE în Moldova Michael Scanlan*, 24.07.2018, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-cristina-lesnic-cu-seful-misiunii-osce-moldova-michael> (26.05.2020)

³⁰ LACT, *Guvernul a aprobat măsuri de susținere a locuitorilor din regiunea transnistreană în vederea asigurării acestora cu medicamente antituberculoase și antiretrovirale, precum și cu dispozitive de diagnostic a tuberculozei și a infecției HIV*, 25.07.2018, <http://www.lact.ro/2018/07/25/gov-md-guvernul-a-aprobat-masuri-de-sustinere-a-locuitorilor-din-regiunea-transnistreana-in-vederea-asigurarii-acestora-cu-medicamente-antituberculoase-si-antiretrovirale-precum-si-cu-dispozitive-d/> (26.05.2020)

³¹ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău s-a desfășurat ședința ordinară a grupurilor de lucru pe probleme sociale și ajutor umanitar*, 26.07.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-s-desfasurat-sedinta-ordinara-grupurilor-de-lucru-pe-probleme-sociale-si-ajutor> (26.05.2020)

³² Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O zasedanii ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam bor'by s prestupnost'yu*, 26.07.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/jhy> (26.05.2020)

³³ Guvernul R. Moldova, *Delegația transnistreană în CUC este necooperantă în depășirea problemelor în Zona de Securitate*, 27.07.2018, <https://gov.md/ro/content/delegatia-transnistreana-cuc-este-necooperanta-depasirea-problemelor-zona-de-securitate> (26.05.2020)

³⁴ Legis, *Lege Nr. 170 din 26.07.2018 cu privire la înmatricularea unor mijloace de transport și modificarea unor acte legislative*, 01.09.2018, https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=105526&lang=ro (26.05.2020)

³⁵ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev vstretilsya s glavoy Missii OBSE v Moldove Mayklom Skenlanom*, 27.07.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/ypx> (26.05.2020)

31.07.2018 – Partea transnistreană s-a întrunit în cadrul unei ședințe de coordonare interdepartamentală dedicată situației în implementarea Acordului privind utilizarea terenurilor agricole în raionul Dubăsari din stânga Nistrului.³⁶

³⁶ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V MID PMR obsudili realizatsiyu dogovorennosti po zemlepol'zovaniyu v Dubossarskom rayone*, 31.07.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/kmC> (26.05.2020)

Anexa Nr. 1

(Extras)

(...) 40. Reiterates its strong support for a comprehensive, peaceful and sustainable settlement of the conflict in the Republic of Moldova, based on its sovereignty and territorial integrity within its internationally recognized borders, welcomes the recent momentum gained in the negotiation process, as well as in the context of the round of 5+2 talks in Rome on 29 and 30 May 2018 and stresses the importance of the full implementation, by both sides, of the commitments undertaken;

42. Reaffirms the need to have a complete withdrawal of the armed forces and ammunition stockpiles of the Russian Federation from the territory of the Republic of Moldova and to transform the current peacekeeping operation into an international civilian mission; (...)

Anexa Nr. 2

(Extras)

1. We, the Heads of State and Government of the 29 member nations of the North Atlantic Alliance, have gathered in Brussels at a time when the security of our nations and the rules-based international order are being challenged. NATO will continue to strive for peace, security, and stability in the whole of the Euro-Atlantic area. We are united in our commitment to the Washington Treaty, the purposes and principles of the Charter of the United Nations (UN), and the vital transatlantic bond. We are determined to protect and defend our indivisible security, our freedom, and our common values, including individual liberty, human rights, democracy, and the rule of law. NATO remains the foundation for strong collective defence and the essential transatlantic forum for security consultations and decisions among Allies. The Alliance will continue to pursue a 360-degree approach to security and to fulfil effectively all three core tasks as set out in the Strategic Concept: collective defence, crisis management, and cooperative security. NATO is a defensive Alliance. NATO's greatest responsibility is to protect and defend our territory and our populations against attack. Any attack against one Ally will be regarded as an attack against us all, as set out in Article 5 of the Washington Treaty. We will continue to stand together and act together, on the basis of solidarity, shared purpose, and fair burden-sharing. (...)

7. We reiterate our support for the territorial integrity and sovereignty of Ukraine, Georgia, and the Republic of Moldova within their internationally recognised borders. In accordance with its international commitments, we call on Russia to withdraw the forces it has stationed in all three countries without their consent. We strongly condemn Russia's illegal and illegitimate annexation of Crimea, which we do not and will not recognise. The discrimination against the Crimean Tatars and members of other local communities must end. International monitoring structures must be allowed to carry out their essential work in view of the protection of human rights. We call for the full implementation of the Minsk Agreements by all sides, and support the efforts of the Normandy format and the Trilateral Contact Group. NATO's response is in support of this overall effort, which includes sanctions as decided by the European Union (EU), the G7, and others, to promote a peaceful solution to the conflict and to address Russia's actions. We urge Russia to cease all political, financial, and military support to militant groups and stop intervening militarily in the Donetsk and Luhansk regions and to withdraw troops, equipment, and mercenaries from the territory of Ukraine, and return to the Joint Centre for Control and Coordination. We are deeply concerned by the use of torture and the transfer of Ukrainian citizens to prisons in Russia. We stress the importance of the safety and full and unhindered access for the Organisation for Security and Cooperation in Europe (OSCE) Special Monitoring Mission, up to and including the Russia-Ukraine border. We call on Russia to

reverse its recognition of the Abkhazia and South Ossetia regions of Georgia as independent states; to implement the EU-mediated 12 August 2008 ceasefire, particularly the withdrawal of Russian forces from the territory of Georgia; to end its militarisation of these regions; and to stop the construction of border-like obstacles. We also call on Russia to withdraw its troops from the territory of the Republic of Moldova, and to continue to engage constructively in the Transnistria Settlement Process. We are committed to supporting the Republic of Moldova's democratic reforms and defence capacity building efforts. (...)

Anexa Nr. 3

(Extras)

(...) **13. *Potențialul militar din regiunea transnistreană a Republicii Moldova.*** În regiunea de est a Republicii Moldova este prezent un potențial militar semnificativ de forțe armate separatiste, susținute multilateral din exterior.

Totodată, în regiunea de est sînt prezente formațiuni militare ale Federației Ruse, staționate pe teritoriul Republicii Moldova contrar Constituției țării.

Forțele separatiste și cele străine, staționate ilegal în regiunea de est, au o capacitate operațională considerabilă (fiind apte să constituie oricînd o forță de intervenție), ceea ce ar permite regimului de la Tiraspol și Federației Ruse să-și promoveze obiectivele strategice. Sinergia celor două componente poate face acest factor și mai critic.

Această capacitate militară reprezintă o amenințare majoră la adresa suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova. (...)

Sub aspectul procesului de reglementare a conflictului transnistrean, luna august 2018 poate fi descrisă prin menținerea contactului părților cu partenerii internaționali și continuarea dialogului între părți – în cadrul grupurilor de lucru (experți) și la nivelul ședințelor experților de profil. De la întâi august a fost restabilit accesul fermierilor la terenurile agricole din raionul Dubăsari conform mecanismului din anul 2006. Cu această ocazie, Biroul politici de reintegrare a efectuat o vizită de lucru în raionul Dubăsari din stânga Nistrului. La mijlocul lunii Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control, OSCE și Ambasada Ucrainei în R. Moldova și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu desfășurarea unor exerciții militare cu forțarea râului Nistru de către GOTR. În decursul lunii august Guvernul R. Moldova a aprobat Hotărârea privind punerea în aplicare a Legii nr. 170 din 26 iulie 2018 care are drept scop implementarea Deciziei protocolare „Privind accesul în traficul rutier internațional a mijloacelor de transport din regiunea transnistreană, care nu desfășoară activități comerciale”.

La sfârșitul lunii a avut loc întrunirea reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană din partea Chișinăului și Tiraspolului.

La nivelul grupurilor de lucru (experți) au avut loc două ședințe a grupurilor de lucru pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor și două ședințe la nivelul experților de profil în domeniul farmaceutic. A avut loc o reuniune a reprezentanților politici în procesul de negocieri (formatul „1+1”). În cadrul CUC și formatul „5+2” nu au avut loc reuniuni.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii august 2018 arată astfel:

01.08.2018 – În conformitate cu Decizia protocolară „Cu privire la unele măsuri de reglementare a problemelor legate de realizarea Mecanismului din anul 2006 referitor la utilizarea terenurilor agricole, amplasate în r. Dubăsari, după traseul Tiraspol - Camenca”, din 25 noiembrie 2017 și în corespundere cu prevederile pct. 6 din Protocolul ședinței formatului de negocieri „5+2” de la Roma din 29-30 mai 2018, a fost restabilit accesul la terenurile agricole din raionul Dubăsari conform mecanismului din anul 2006.¹

03.08.2018 – Viceprim-ministrul Cristina Lesnic, împreună cu reprezentanții Biroului politici de reintegrare, a avut o întrevedere cu administrația publică locală, angajații instituțiilor de învățământ, agenții economici și proprietarii terenurilor agricole din satele Cocieri și Molovata Nouă din raionul Dubăsari.²

06.08.2018 – La Chișinău a avut loc ședința experților din domeniul farmaceutic.^{3, 4}

08.08.2018 – Președintele Parlamentului R. Moldova, Andrian Candu, a avut o întrevedere cu Ambasadorul Michael Scanlan cu ocazia încheierii mandatului său de Șef al Misiunii OSCE în R. Moldova.⁵

14.08.2018 – Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu desfășurarea neautorizată a unor exerciții militare cu forțarea râului Nistru, care ar putea genera noi tensiuni în Zona de Securitate.⁶

¹ Guvernul R. Moldova, *Accesul la terenurile agricole din raionul Dubăsari a fost restabilit începând cu 1 august 2018*, 01.08.2018, <https://gov.md/ro/content/accesul-la-terenurile-agricole-din-raionul-dubasari-fost-restabilit-incepand-cu-1-august> (27.05.2020)

² Guvernul R. Moldova, *Viceprim-ministrul Cristina Lesnic a vizitat localitățile din raionul Dubăsari*, 03.08.2018, <https://gov.md/ro/content/viceprim-ministrul-cristina-lesnic-vizitat-localitatile-din-raionul-dubasari> (27.05.2020)

³ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău a avut loc reuniunea experților din domeniul farmaceutic*, 06.08.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-avut-loc-reuniunea-expertilor-din-domeniul-farmaceutic> (27.05.2020)

⁴ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Kishineve sostoyalos' zasedaniye ekspertov v oblasti zdravookhraneniya*, 06.08.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/gzL> (27.05.2020)

⁵ LACT, *Progresul procesului de reglementare a conflictului transnistrean a fost discutat de Andrian Candu cu Ambasadorul Michael Scanlan*, 08.08.2018, <http://www.lact.ro/2018/08/08/publika-md-progresul-procesului-de-reglementare-a-conflictului-transnistrean-a-fost-discutat-de-andrian-candu-cu-ambasadorul-michael-scanlan/> (27.05.2020)

15.08.2018 – Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control a semnalat un nou caz de aflare ilegală în Zona de Securitate a militarilor din Grupul Operativ al Trupelor Ruse (GOTR).⁷

15.08.2018 – Misiunea OSCE din R. Moldova și-a exprimat îngrijorarea cu privire la exercițiul militar desfășurat în Zona de Securitate de Grupul Operativ al Trupelor Ruse (GOTR).^{8, 9}

15.08.2018 – Liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy, și reprezentatul regiunii în procesul de negocieri, Vitaliy Ignatiev, au discutat într-o ședință de lucru despre procesul de negocieri cu R. Moldova.^{10, 11}

16.08.2018 – La Tiraspol a avut loc o nouă întâlnire a experților din domeniul farmaceutic.^{12, 13}

17.08.2018 – La Chișinău a avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor, cu participarea reprezentanților partenerilor internaționali din cadrul formatului de negocieri „5+2”. Subiectul ședinței a vizat problema ce ține de înregistrarea la autoritățile competente din Republica Moldova a stațiilor de testare tehnică din regiunea transnistreană.^{14, 15}

17.08.2018 – Ambasada Ucrainei în R. Moldova a emis un comentariu față de recente exerciții militare ale trupelor ruse din regiunea transnistreană, în cadrul cărora s-a exersat trecerea râului Nistru.^{16, 17}

20.08.2018 – Guvernul R. Moldova a aprobat Hotărârea privind punerea în aplicare a Legii nr. 170 din 26 iulie 2018 cu privire la înmatricularea unor mijloace de transport și modificarea unor acte legislative care au ca scop implementarea Deciziei protocolare „Privind accesul în traficul rutier internațional a mijloacelor de transport din regiunea transnistreană, care nu desfășoară activități comerciale” din 24 aprilie 2018.¹⁸

⁶ Guvernul R. Moldova, *O nouă sfidare a regimului în Zona de Securitate*, 14.08.2018, <https://gov.md/ro/content/o-noua-sfidare-regimului-zona-de-securitate> (27.05.2020)

⁷ Guvernul R. Moldova, *Militarii ruși patrulează ilegal în Zona de Securitate*, 15.08.2018, <https://gov.md/ro/content/militarii-rusi-patruleaza-ilegal-zona-de-securitate> (27.05.2020)

⁸ OSCE, *OSCE Mission to Moldova concerned about unsanctioned military exercises in the Security Zone*, 15.08.2018, <https://www.osce.org/mission-to-moldova/390644> (27.05.2020)

⁹ LACT, *Misiunea OSCE în Moldova este îngrijorată de exercițiile militare neautorizate în Zona de Securitate*, 16.08.2018, <http://www.lact.ro/2018/08/16/publika-md-misiunea-osce-in-moldova-este-ingrijorata-de-exercitiile-militare-neautorizate-in-zona-de-securitate/> (27.05.2020)

¹⁰ Infotag, *Liderul transnistrean și ministrul de externe al regiunii au discutat despre procesul de negocieri cu Moldova*, 16.08.2018, <http://www.infotag.md/rebelion-ro/266007/> (27.05.2020)

¹¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Prezident obsudil s ministrom inostrannykh del situatsiyu v ramkakh peregovornogo protsessa s Respublikoy Moldova*, 15.08.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/SLd> (27.05.2020)

¹² Guvernul R. Moldova, *La Tiraspol a avut loc o nouă reuniune a experților din domeniul farmaceutic*, 16.08.2018, <https://gov.md/ro/content/la-tiraspol-avut-loc-o-noua-reuniune-expertilor-din-domeniul-farmaceutic> (27.05.2020)

¹³ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Tiraspole sostoyalos' ocherednoye zasedaniye ekspertov v oblasti zdravookhraneniya*, 16.08.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/Qvz> (27.05.2020)

¹⁴ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău a avut loc ședința grupurilor de lucru pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor*, 17.08.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-avut-loc-sedinta-grupurilor-de-lucru-pentru-dezvoltarea-transportului-auto-si-2> (27.05.2020)

¹⁵ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O zasedanii ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam razvitiya transporta i dorozhnogo khozyaystva*, 17.08.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/xzg> (27.05.2020)

¹⁶ Posol'stvo Ukrayiny v Respublitsi Moldova, *Komentar Posol'stva Ukrayiny u Respublitsi Moldova u zv'yazku iz chervovym porushennyam Rosiys'koyu Federatsiyeyu svoiykh zobov'yazan' poserednyka i haranta u protsesi prydnistrovs'koho vrehulyuvannya*, 17.08.2018, <https://moldova.mfa.gov.ua/news/66636-komentar-posolystva-ukrajini-u-respublici-moldova-u-zvjazku-iz-chergovim-porushennyam-rosijskykoju-federacijeyu-svoijih-zobovjazany-poserednika-i-garanta-u-procesi-pridnistrovsykogo-vregu> (27.05.2020)

¹⁷ LACT, *Ambasada Ucrainei la Chișinău, despre prezența trupelor ruse în regiunea transnistreană*, 20.08.2018, <http://www.lact.ro/2018/08/20/noi-md-ambasada-ucrainei-la-chisinau-despre-prezenta-trupelor-ruse-in-regiunea-transnistreana/> (27.05.2020)

¹⁸ Guvernul R. Moldova, *Guvernul a aprobat procedura de punere în aplicare a Legii nr. 170 din 26 iulie 2018*, 20.08.2018, <https://gov.md/ro/content/guvernul-aprobat-procedura-de-punere-aplicare-legii-nr-170-din-26-iulie-2018> (27.05.2020)

20.08.2018 – Premierul R. Moldova, Pavel Filip în timpul ședinței de Guvern și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu exercițiile militare ale trupelor rusești din stânga Nistrului care au avut loc recent în nemijlocită apropiere a graniței cu Ucraina.¹⁹

23.08.2018 – Reprezentanții politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană Cristina Lesnic și Vitaliy Ignatiev s-au întrunit la sediul Misiunii OSCE din or. Tiraspol. La ședință au participat grupurile de lucru pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor, precum și reprezentanții mediatorilor și ai observatorilor din cadrul formatului de negocieri „5+2”.^{20, 21}

29.08.2018 – Negociatorul șef al părții transnistrene a avut o întâlnire cu o delegație de avocați ruși care au ajuns în Transnistria. Participanții la reuniune au făcut schimb de opinii cu privire la direcțiile de dezvoltare a unui set de argumente istorice și legale în favoarea recunoașterii internaționale a independenței Transnistriei.²²

¹⁹ LACT, Pavel Filip: Chișinăul își exprimă îngrijorarea față de exercițiile trupelor rusești din stânga Nistrului, 20.08.2018, <http://www.lact.ro/2018/08/20/publika-md-pavel-filip-chisinaul-isi-exprima-ingrijorarea-fata-de-exercitiile-trupelor-rusesti-din-stanga-nistrului/> (27.05.2020)

²⁰ Guvernul R. Moldova, *O nouă întreprindere a reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană a avut loc la Tiraspol*, 23.08.2018, <https://gov.md/ro/content/o-noua-intrevedere-reprezentantilor-politici-procesul-de-negocieri-pentru-reglementarea> (27.05.2020)

²¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche po voprosu uchastiya pridnestrovskikh avtomobiley v mezhdunarodnom dvizhenii*, 23.08.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/tyv> (27.05.2020)

²² Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev provel vstrechu s delegatsiyey rossiyskikh ekspertov v oblasti prava*, 29.08.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/GLh> (27.05.2020)

SEPTEMBRIE

...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...

The Fabulous Omani
...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...

...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...

...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...

...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...

...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...

...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...

...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...

...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...

...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...
...the way to go down on my knees? He ...

Sub aspectul procesului de reglementare a conflictului transnistrean, luna septembrie 2018 poate fi descrisă prin menținerea contactului părților cu partenerii internaționali și continuarea dialogului între părți – în cadrul grupurilor de lucru (experți) și la nivelul ședințelor experților de profil. În urma înțelegerilor din cadrul dialogului de negocieri dintre Chișinău și Tiraspol, din luna septembrie 2018 au început să funcționeze două puncte de înmatriculare a mijloacelor de transport din regiunea transnistreană. Cu această ocazie Reprezentantul Special al Președinției în exercițiu al OSCE pentru reglementarea transnistreană Franco Frattini a efectuat o vizită de lucru la Chișinău și Tiraspol. De asemenea, președinția italiană a OSCE l-a numit pe Claus Neukirch noul Șef al Misiunii OSCE în R. Moldova. La începutul lunii, Biroul politici de reintegrare a efectuat o vizită de lucru în raionul Dubăsari din stânga Nistrului și a menținut dialogul cu partenerii europeni și OSCE. Partea transnistreană pe parcursul lunii aflându-se cu vizite de lucru la Moscova a avut reuniuni cu Ambasadorul cu misiuni speciale ale MAE al Federației Ruse, S. Gubarev și cu Reprezentantul special al Președintelui Federației Ruse pentru Comerț și Relații Economice cu Republica Moldova, Dmitriy Kozak. La începutul lunii președintele R. Moldova, I. Dodon a avut o întrunire cu liderul de la Tiraspol, V. Krasnoselskiy, iar câteva zile mai târziu a avut loc reuniunea reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană.

La nivelul grupurilor de lucru (experți) au avut loc două ședințe a grupurilor de lucru pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor; o ședință a grupurilor de lucru (experți) pentru telecomunicații și servicii poștale; și o ședință la nivelul experților de profil în domeniul farmaceutic. A avut loc o reuniune a reprezentanților politici în procesul de negocieri (formatul „1+1”) și patru ședințe în cadrul CUC. În formatul „5+2” nu au avut loc reuniuni.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii septembrie 2018 arată astfel:

01.09.2018 – Ca urmare a înțelegerilor din cadrul dialogului de negocieri dintre Chișinău și Tiraspol, au început să funcționeze două puncte de înmatriculare a mijloacelor de transport din regiunea transnistreană, care vor activa în orașul Tiraspol și Râbnița.^{1, 2, 3}

04.09.2018 – La Chișinău a avut loc o nouă întâlnire a experților din domeniul farmaceutic, în cadrul căreia a avut loc un schimb de opinii pe marginea analizei comparate a nomenclatoarelor de medicamente utilizate pe ambele maluri ale râului Nistru.⁴

04.09.2018 – Viceprim-ministrul Cristina Lesnic, împreună cu reprezentanții Biroului politici de reintegrare, a efectuat o vizită de lucru în raionul Dubăsari.⁵

06.09.2018 – La Chișinău s-a desfășurat ședința de lucru în domeniul telecomunicațiilor, la care au participat reprezentanți ai operatorilor de telefonie mobilă ai Misiunii OSCE din R. Moldova, precum și reprezentatul Ambasadei Regatului Suediei în Republica Moldova.⁶

06.09.2018 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC.⁷

¹ Guvernul R. Moldova, *Deschiderea punctelor de înmatriculare a mijloacelor de transport din regiunea transnistreană în or. Tiraspol și Râbnița*, 01.09.2018, <https://gov.md/ro/content/deschiderea-punctelor-de-inmatriculare-mijloacelor-de-transport-din-regiunea-transnistreana> (27.05.2020)

² OSCE, *OSCE Mission to Moldova welcomes start of “licence plate” agreement implementation by the Sides*, 01.09.2018, <https://www.osce.org/chairmanship/392231> (27.05.2020)

³ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Sostoyalos' otkrytiye Punkta registratsii transportnykh sredstv v gorode Tiraspole*, 01.09.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/yyC> (27.05.2020)

⁴ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău a avut loc ședința experților din domeniul farmaceutic*, 04.09.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-avut-loc-sedinta-expertilor-din-domeniul-farmaceutic> (27.05.2020)

⁵ Guvernul R. Moldova, *Viceprim-ministrul Cristina LESNIC a efectuat o nouă vizită în teritoriu în raionul Dubăsari*, 04.09.2018, <https://gov.md/ro/content/viceprim-ministrul-cristina-lesnic-efectuat-o-noua-vizita-teritoriu-raionul-dubasari> (27.05.2020)

⁶ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău a avut loc o ședință de lucru în domeniul telecomunicațiilor*, 06.09.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-avut-loc-o-sedinta-de-lucru-domeniul-telecomunicatiilor> (27.05.2020)

06.09.2018 – Președintele R. Moldova Igor Dodon a avut o întrunire la Condrița cu liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy. Părțile au reiterat că mecanismul de menținere a păcii are succes și trebuie să funcționeze în formatul existent.⁸

07.09.2018 – La Chișinău a avut loc reuniunea reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană Cristina Lesnic și Vitaliy Ignatiev. La ședință au participat grupurile de lucru (experți) pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor, precum și reprezentanții mediatorilor și ai observatorilor din cadrul formatului de negocieri „5+2”.^{9, 10}

07.09.2018 – Președinția italiană a OSCE l-a numit pe Claus Neukirch în calitate de Șef al Misiunii OSCE în R. Moldova. El va fi și în calitate de mediator OSCE în procesul de reglementare transnistreană.¹¹

07.09.2018 – Aflat într-o vizită de lucru la Moscova, liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy, s-a întâlnit cu vicepremierul Federației Ruse, reprezentantul special al președintelui Federației Ruse pentru Comerț și Relații Economice cu Republica Moldova, Dmitriy Kozak. Părțile au remarcat succesul operațiunii de menținere a păcii de pe Nistru și au convenit că aceasta trebuie continuată în formatul existent.^{12, 13}

10.09.2018 – Viceprim-ministrul Cristina Lesnic s-a întâlnit cu Reprezentantul Special al Președinției în exercițiu al OSCE pentru reglementarea transnistreană Franco Frattini. La întrevvedere au participat noul Șef al Misiunii OSCE în R. Moldova Claus Neukirch, consilierul Reprezentantului Special al Președinției în exercițiu al OSCE Alfredo Conte și Ambasadoarea Italiei în Republica Moldova Valeria Biagiotti.¹⁴

10.09.2018 – Viceprim-ministrul Cristina Lesnic și negociatorul șef al părții transnistrene Vitaliy Ignatiev, în comun cu Reprezentantul Special al Președinției în exercițiu al OSCE pentru reglementarea transnistreană Franco Frattini, au vizitat punctul de înmatriculare a mijloacelor de transport din regiunea transnistreană din or. Tiraspol.^{15, 16, 17}

⁷ LACT, *Comisia Unificată de Control și-a reluat activitatea după vacanța de vară*, 07.09.2018, <http://www.lact.ro/2018/09/07/gov-md-comisia-unificata-de-control-si-a-reluat-activitatea-dupa-vacanta-de-vara/> (27.05.2020)

⁸ Președinția R. Moldova, *Președintele Igor Dodon a avut o întrevvedere cu liderul transnistrean, Vadim Krasnoselski*, 06.09.2018, <http://www.presedinte.md/rom/comunicate-de-presa/presedintele-igor-dodon-a-avut-o-intrevedere-cu-liderul-transnistrean-vadim-kranoselski> (27.05.2020)

⁹ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău a avut loc întrevvederea reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană*, 07.09.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-avut-loc-intrevederea-reprezentantilor-politici-procesul-de-negocieri-pentru-2> (27.05.2020)

¹⁰ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Kishineve sostoyalas' vstrecha ekspertov Pridnestrov'ya i Respubliki Moldova v oblasti avtotransporta*, 07.09.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/LKK> (27.05.2020)

¹¹ OSCE, *New head of OSCE Mission Claus Neukirch arrives in Moldova*, 07.09.2018, <https://www.osce.org/mission-to-moldova/392987> (27.05.2020)

¹² Președintele PMR, *Glava pridnestrovskogo gosudarstva vstretilsya s Dmitriyem Kozakom*, 07.09.2018, <http://president.gospmr.org/press-sluzhba/novosti/glava-pridnestrovskogo-gosudarstva-vstretilsya-s-dmitriem-kozakom.html> (27.05.2020)

¹³ LACT, *Liderul autoproclamatei Republici Moldovenești Nistrene (RMN), Vadim Krasnoselski, se pronunță pentru menținerea formatului existent al operațiunii de menținere a păcii pe malurile Nistrului*, 14.09.2018, <http://www.lact.ro/2018/09/14/noi-md-liderul-autoproclamatei-republici-moldovenesti-nistrene-rmn-vadim-kranoselski-se-pronunta-pentru-mentinerea-formatului-existent-al-operatiunii-de-mentinere-a-pacii-pe-malurile-nistrului/> (27.05.2020)

¹⁴ Guvernul R. Moldova, *Întrevvedere Viceprim-ministrului Cristina Lesnic cu Reprezentantul Special al Președinției în exercițiu al OSCE pentru reglementarea transnistreană Franco Frattini*, 10.09.2018, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-cristina-lesnic-cu-reprezentantul-special-al-0> (27.05.2020)

¹⁵ OSCE, *OSCE Special Representative lauds progress in Transnistrian Settlement Process, calls for all commitments to become reality*, 10.09.2018, <https://www.osce.org/chairmanship/393107> (27.05.2020)

¹⁶ Guvernul R. Moldova, *Viceprim-ministrul Cristina Lesnic în comun cu Reprezentantul Special al Președinției în exercițiu al OSCE pentru reglementarea transnistreană Franco Frattini au vizitat punctul de înmatriculare a mijloacelor de transport din or. Tiraspol*, 10.09.2018, <https://gov.md/ro/content/viceprim-ministrul-cristina-lesnic-comun-cu-reprezentantul-special-al-presedintiei-exerciitiu> (27.05.2020)

10.09.2018 – Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev, a avut o întrevedere cu Reprezentantul Special al Președinției în exercițiu al OSCE pentru reglementarea transnistreană Franco Frattini.¹⁸

11.09.2018 – Viceprim-ministrul Cristina Lesnic s-a întâlnit cu noul Șef al Misiunii OSCE în R. Moldova, Claus Neukirch.¹⁹

11.09.2018 – Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev, a avut o întrevedere cu Șeful Misiunii OSCE în R. Moldova, Claus Neukirch.²⁰

13.09.2018 – La Bender/Tighina s-a desfășurat ședința CUC.²¹

13.09.2018 – În cadrul unei vizite de lucru la Moscova, negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev s-a întâlnit cu Ambasadorul cu misiuni speciale ale Ministerului rus al Afacerilor Externe, Sergey Gubarev. În cadrul conversației, a avut loc un schimb detaliat de opinii cu privire la aspectele actuale ale situației în procesul de negociere.²²

14.09.2018 – La Chișinău a avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pentru telecomunicații și servicii poștale.²³

14.09.2018 – Misiunea OSCE în R. Moldova și-a exprimat îngrijorarea cu privire la exercițiile militare cu construirea podului de pontoane, organizate de către forțele armate transnistrene în Zona de Securitate lângă Tiraspol.²⁴

17.09.2018 – O rezoluție pentru susținerea Republicii Moldova a fost înregistrată în Senatul Statelor Unite. Documentul cere Federației Ruse să-și îndeplinească obligațiile internaționale de retragere a trupelor și munițiilor de pe teritoriul Republicii Moldova.²⁵ (**Anexa Nr. 1**)

20.09.2018 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC.²⁶

20.09.2018 – Aflată într-o vizită de lucru la Kiev, vicepremierul R. Moldova pentru reintegrare, Cristina Lesnic, și secretarul Consiliului Național de Securitate și Apărare al Ucrainei, Alexandr Turcinov, au discutat problemele reglementării transnistrene.²⁷

25.09.2018 – Viceprim-ministrul Cristina Lesnic a avut o întrevedere cu șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova Peter Michalko. În contextul discuțiilor purtate au fost trecute în revistă ultimele evoluții înregistrate în procesul de negocieri privind reglementarea

¹⁷ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Punkte registratsii transportnykh sredstv v Tiraspole vydany pervyye nomernyye znaki i dokumenty*, 10.09.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/vmz> (27.05.2020)

¹⁸ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev vstretilsya so Spetspredstavitelem Deystvuyushchego Predsedatelya OBSE Franko Frattini*, 10.09.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/zyv> (27.05.2020)

¹⁹ Guvernul R. Moldova, *Viceprim-ministrul Cristina Lesnic a avut o întrevedere cu noul Șef al Misiunii OSCE din Moldova Claus Neukirch*, 11.09.2018, <https://gov.md/ro/content/viceprim-ministrul-cristina-lesnic-avut-o-intrevedere-cu-noul-sef-al-misiunii-osce-din> (27.05.2020)

²⁰ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev vstretilsya s glavoy Missii OBSE v Moldove Klausom Noykirkhom*, 11.09.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/JyJ> (27.05.2020)

²¹ LACT, *Delegația Republicii Moldova a reiterat problema liberei circulații în Zona de Securitate*, 14.09.2018, <http://www.lact.ro/2018/09/14/gov-md-delegatia-republicii-moldova-a-reiterat-problema-liberei-circulatii-in-zona-de-securitate/> (27.05.2020)

²² Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev provel vstrechu s Poslom po osobym porucheniyam MID Rossii Sergeyem Gubarevym*, 13.09.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/hzf> (27.05.2020)

²³ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău a avut loc ședința grupurilor de lucru pentru telecomunicații și servicii poștale*, 14.09.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-avut-loc-sedinta-grupurilor-de-lucru-pentru-telecomunicatii-si-servicii-1> (27.05.2020)

²⁴ OSCE, *OSCE Mission to Moldova concerned about unsanctioned military exercises in the Security Zone*, 14.09.2018, <https://www.osce.org/mission-to-moldova/395363> (27.05.2020)

²⁵ Congress, *S.Res.629 - A resolution expressing the sense of the Senate with respect to enhanced relations with the Republic of Moldova and support for Moldova's territorial integrity*, 17.09.2018, <https://www.congress.gov/bill/115th-congress/senate-resolution/629/text?q=%7B%22search%3A%5B%22s.res.629%22%7D&r=1> (27.05.2020)

²⁶ Guvernul R. Moldova, *Comisia Unificată de Control a comemorat Ziua Internațională a Păcii*, 20.09.2018, <https://gov.md/ro/content/comisia-unificata-de-control-comemorat-ziua-internationala-pacii> (27.05.2020)

²⁷ Infotag, *Vicepremierul Moldovei și Secretarul Consiliului de Securitate al Ucrainei au discutat despre reglementarea transnistreană*, 20.09.2018, <http://www.infotag.md/rebellion-ro/266844/> (27.05.2020)

transnistreană și anume gradul de realizare a subiectelor de pe ordinea de zi din așa-numitul pachet „Berlin plus”.²⁸

26.09.2018 – La Tiraspol a avut loc ședința grupurilor de lucru pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor, cu participarea reprezentanților partenerilor internaționali din cadrul formatului de negocieri „5+2”.^{29, 30}

26.09.2018 – Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon, a avut o întrevedere cu Dmitriy Kozak, reprezentantul special al Președintelui Federației Ruse pentru dezvoltarea relațiilor comercial-economice cu Republica Moldova. Interlocutorii au discutat în detalii situația din regiunea transnistreană și perspectivele evoluției dialogului în procesul de reglementare a diferendului transnistrean.^{31, 32}

27.09.2018 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC. A fost aprobată numirea a 10 observatori militari, desemnați din partea Ucrainei.³³

28.09.2018 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Cristina Lesnic a avut o întrevedere de lucru cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch. Părțile au discutat mai multe subiecte ce țin de implementarea Pachetului Berlin Plus și Protocolului de la Roma.³⁴

28.09.2018 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Cristina Lesnic a convocat în ședință de lucru conducătorii celor 9 grupuri de lucru (experți) și 2 subgrupuri de lucru, care poartă discuțiile dintre Chișinău și Tiraspol pe problematica transnistreană.³⁵

28.09.2018 – La Chișinău a avut loc reuniunea Adunării Parlamentare GUAM. Participanții la sesiunea AP GUAM și-au exprimat preocuparea profundă în privința conflictelor armate/prelungite de pe teritoriile statelor GUAM, care subminează pacea, securitatea și stabilitatea regională și internațională.^{36, 37}

28.09.2018 – Premierul R. Moldova, Pavel Filip a vorbit la ONU despre evoluția privind retragerea trupelor ruse din stânga Nistrului.³⁸ (**Anexa Nr. 2**)

²⁸ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului Cristina Lesnic cu șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova Peter Michalko*, 25.09.2018, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-cristina-lesnic-cu-seful-delegatiei-uniunii-europene-1> (27.05.2020)

²⁹ Guvernul R. Moldova, *La Tiraspol a avut loc ședința grupurilor de lucru pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor*, 27.09.2018, <https://gov.md/ro/content/la-tiraspol-avut-loc-sedinta-grupurilor-de-lucru-pentru-dezvoltarea-transportului-auto-si-2> (27.05.2020)

³⁰ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche profil'nykh spetsialistov po avtotransportu*, 26.09.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/yFF> (27.05.2020)

³¹ Președinția R. Moldova, *Igor Dodon a avut o întrevedere cu Dmitri Kozak*, 26.09.2018, <http://www.presedinte.md/rom/comunicate-de-presa/igor-dodon-a-avut-o-intrevedere-cu-dmitri-kozak> (27.05.2020)

³² RIA Novosti, *Kozak i Dodon obsudili situatsiyu v Pridnestrov'ye*, 26.09.2018, <https://ria.ru/20180926/1529397048.html> (27.05.2020)

³³ Guvernul R. Moldova, *În cadrul Comisiei Unificate de Control s-a efectuat rotația grupului de observatori militari ai Ucrainei*, 27.09.2018, <https://gov.md/ro/content/cadrul-comisiei-unificate-de-control-s-efectuat-rotatia-grupului-de-observatori-militari-ai> (27.05.2020)

³⁴ Guvernul R. Moldova, *Discuții punctuale cu privire la implementarea Pachetului Berlin Plus în cadrul întreprinderii bilaterale a Viceprim-ministrului pentru reintegrare, Cristina Lesnic și Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch*, 27.09.2018, <https://gov.md/ro/content/discutii-punctuale-cu-privire-la-implementarea-pachetului-berlin-plus-cadrul-intrevederii> (27.05.2020)

³⁵ LACT, *Activitatea grupurilor de lucru sectoriale pe dimensiunea transnistreană a fost evaluată în cadrul unei ședințe conduse de Viceprim-ministrul pentru reintegrare*, 29.09.2018, <http://www.lact.ro/2018/09/29/gov-md-activitatea-grupurilor-de-lucru-sectoriale-pe-dimensiunea-transnistreana-a-fost-evaluata-in-cadrul-unei-sedinte-conduse-de-viceprim-ministrul-pentru-reintegrare/> (27.05.2020)

³⁶ Parlamentul R. Moldova, *Declarația comună a Adunării Parlamentare GUAM și a Adunării Baltice, semnată la Chișinău*, 28.09.2018, <http://www.parlament.md/Actualitate/Comunicatedepresa/tabid/90/ContentId/4579/-language/ro-RO/Default.aspx> (27.05.2020)

³⁷ GUAM, *Sovmestnoye zayavleniye Parlamentskoy Assamblei GUAM i Baltiyskoy Assamblei*, 28.09.2018, <https://guam-organization.org/sovместное-заявление-парламентской-ассамблеи-гуам-и-балтийской-ассамблеи-2/> (27.05.2020)

³⁸ General Assembly of the United Nations, *Republic of Moldova*, 28.09.2018, <https://gadebate.un.org/en/73/republic-moldova> (27.05.2020)

Anexa Nr. 1

115th CONGRESS
2d Session

S. RES. 629

Expressing the sense of the Senate with respect to enhanced relations with the Republic of Moldova and support for Moldova's territorial integrity

IN THE SENATE OF THE UNITED STATES

September 17, 2018

Mr. Coons (for himself and Mr. Risch) submitted the following resolution; which was referred to the Committee on Foreign Relations

RESOLUTION

Expressing the sense of the Senate with respect to enhanced relations with the Republic of Moldova and support for Moldova's territorial integrity

Whereas the United States has enjoyed stable and positive relations with the Republic of Moldova for over 25 years;

Whereas, since Moldova's independence in 1991, the United States has provided financial assistance to support the people of Moldova's efforts to build a prosperous European democracy;

Whereas the Governments of the United States and Moldova further strengthened their partnership through the launching of the inaugural Strategic Dialogue on March 3, 2014;

Whereas the United States Government seeks to help Moldova increase its prosperity, secure its democratic institutions, secure its internationally recognized borders, and integrate with Europe and the Euro-Atlantic community;

Whereas the United States and Moldova continue to broaden and deepen their partnership through advancing shared interests in democracy, good governance, anti-corruption, energy independence, economic development, and security cooperation through the relaunching of the Strategic Dialogue on June 23, 2017;

Whereas corruption remains a major obstacle in Moldova, which inhibits the country's ability to develop businesses, attract foreign investment, ensure good governance, and pursue closer integration with the European Union;

Whereas the Government of Moldova has been urged to fight corruption and improve governance since Moldova's independence, particularly in the wake of a 2014 scandal involving the loss of over a billion dollars, and the Government of Moldova has moved forward with certain reforms seeking to address these issues;

Whereas efforts to improve governance and adopt domestic reforms are critical to Moldova's ability to secure loan packages from international organizations such as the International Monetary Fund and the European Union;

Whereas the International Monetary Fund has approved a three-year loan package premised on the continuation of reforms focused on strengthening the economy, bolstering economic development, and promoting trade and investment;

Whereas Moldova ratified an Association Agreement containing comprehensive free trade provisions with the European Union in 2014, and the Agreement became fully effective in July 2016;

Whereas the people and Government of the United States supports the democratic aspirations of the people of Moldova and their expressed desire to deepen their association with the European Union;

Whereas in a judgment in 2004, the European Court of Human Rights found that Transnistria was formed with the support of the Government of the Russian Federation and considered it "under the effective authority or at least decisive influence of Russia";

Whereas the United States supports the sovereignty and territorial integrity of Moldova and on that basis participates as an observer in the “5+2” negotiations to find a comprehensive settlement that will provide a special status for the separatist region of Transnistria in Moldova;

Whereas the Government of the Russian Federation banned the import of Moldovan wine in 2013, and Moldovan meats and produce in 2014, and has threatened to ban Moldovan agricultural products, curtail the supply of energy resources to Moldova, and impose stricter labor migration policies on the people of Moldova;

Whereas the Government of the Russian Federation maintains a contingent of Russian troops and a stockpile of Russian military equipment and ammunition within the Transnistria region;

Whereas, by September 2016, the Government of the Russian Federation had issued Russian passports to residents of the Transnistria region;

Whereas the Council of Europe, the Organization for Security and Cooperation in Europe, and the Government of Moldova have called upon the Government of the Russian Federation to remove its troops from Moldovan territory;

Whereas, in May 2017, the Constitutional Court of Moldova ruled that Moldova's constitutional neutrality means that the presence of foreign troops in Moldova is unconstitutional;

Whereas, in July 2017, the Moldovan Parliament adopted a declaration calling on the Government of the Russian Federation to withdraw its troops from Moldova;

Whereas the Senate and the House of Representatives both passed by an overwhelming majority, and the President signed into law Public Law 113–96, providing for a United States international broadcasting programming surge to counter disinformation from Russian supported news outlets and ensure that Russian-speaking populations in Ukraine and Moldova have access to independent news and information;

Whereas Moldova has been a valued and reliable partner in promoting global security by participating in United Nations peacekeeping missions in the Central African Republic, Kosovo, and South Sudan;

Whereas Moldova cooperates with the North Atlantic Treaty Organization through an Individual Partnership Action Plan to improve expertise, interoperability, peacekeeping capabilities, military education and training, and public sector reform;

Whereas, on June 22, 2018, the United Nations General Assembly adopted a resolution calling on Russia to withdraw its troops from Transnistria;

Whereas, in August 2018, the Russian Federation conducted military exercises on the western bank of the Dniester River in violation of the Agreement on the Principles for a Peaceful Settlement of the Armed Conflict in the Dniester Region of the Republic of Moldova, which Russia signed in 1992;

Whereas August 27 is Moldovan Independence Day, which commemorates the adoption of Moldova's Declaration of Independence from the Soviet Union on August 27, 1991; and

Whereas Moldova will hold parliamentary elections in early 2019: Now, therefore, be it *Resolved*, That the Senate

(1) reaffirms it is the policy of the United States to support the sovereignty, independence, and territorial integrity of Moldova, and that Moldova has a sovereign right to determine its own partnerships, free of external coercion and pressure, including Moldova's right to associate with the European Union or any regional organization;

(2) supports the Strategic Dialogue as a means to strengthen relations between Moldova and the United States and enhance the democratic, economic, and security reforms already being undertaken by Moldova;

(3) encourages the Secretary of State and the Administrator of the United States Agency for International Development to focus United States assistance on supporting reforms that strengthen the justice sector, promote an open, transparent, and democratic government, foster independent media, increase energy security, and promote inclusive economic growth in both rural and urban areas;

- (4) encourages the Government of Moldova to continue implementing crucial reforms to increase the capacity of and trust in democratic institutions, strengthen the justice sector through anti-corruption efforts, and maintain open space for civil society to operate;
- (5) urges the Government of Moldova to enlist civil society in anti-corruption efforts, in accordance with Article 13 of the United Nations Convention against Corruption, to which Moldova is a signatory;
- (6) reaffirms the importance of and support for free, fair, and transparent elections in Moldova;
- (7) supports efforts to counter disinformation campaigns in Eastern Europe in ways that are consistent with democratic principles;
- (8) calls upon the Government of the Russian Federation to fulfill its commitments made at the Istanbul summit of the Organization for Security and Cooperation in Europe in 1999, and to withdraw its military forces and munitions from within the internationally recognized territory of Moldova;
- (9) calls upon the Government of the Russian Federation to refrain from issuing economic threats or exerting pressure against Moldova and to cease any and all actions that support separatist movements within the territory of Moldova; and
- (10) urges all parties to refrain from unilateral actions that may undermine efforts to achieve a peaceful resolution, and supports efforts to resolve the Transnistria issue through a comprehensive settlement that secures Moldova's sovereignty and territorial integrity.

Anexa Nr. 2

(Extras)

(...) Referring to challenges to sovereignty, territorial integrity and national security, he highlighted the continued presence of the Russian military forces and armaments on the territory of the Republic of Moldova as a grave breach of international law and the United Nations Charter. He welcomed an Assembly resolution stating the Russian Federation's non-compliance to withdraw its military forces as a clear violation of sovereignty and territorial integrity of his nation. The joint military exercises of the Operational Group of Russian Forces, illegally on Moldovan soil, violate the 1992 Moldovan-Russian Ceasefire Agreement, he stressed, noting that the increased exercises undermine international efforts aimed at the peaceful resolution of the protracted Transnistrian problem. In addition, he expressed deep concern that these exercises run contrary to the Russian Federation's obligation in the framework of the "5+2" international settlement format, appealing to Moscow to discontinue those illegal and provocative activities and to resume unconditionally to withdraw its troops in line with the 1999 Istanbul Summit Outcome Document. (...)

OCTOMBRIE

Procesul de reglementare a conflictului transnistrean pentru luna octombrie 2018 poate fi caracterizat prin menținerea dialogului părților cu partenerii internaționali și continuarea negocierilor între părți – în cadrul grupurilor de lucru (experți) și la nivelul Comisiei Unificate de Control. La începutul lunii, Chișinăul a găzduit Summit-ul șefilor de guverne ai statelor membre GUAM, în urma căruia s-a convenit promovare în cadrul ONU a unui proiect de rezoluție privind soluționarea conflictelor înghețate.

Pe parcursul lunii Biroul politici de reintegrare a purtat discuții cu partenerii din Federația Rusă, Ucraina, UE și OSCE, iar la mijlocul lunii a efectuat o vizită de lucru în raionul Dubăsari din stânga Nistrului. Partea transnistreană, la rândul său, a negociat cu reprezentanții Federației Ruse, Ucraina și OSCE. După o pauză ce a durat din iulie 2016, în luna octombrie 2018 a avut loc reuniunea grupurile de lucru (experți) pentru acte de stare civilă și documentare a populației.

La sfârșitul lunii a avut loc întrunirea reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană din partea Chișinăului și Tiraspolului.

La nivelul grupurilor de lucru (experți) a avut loc o ședință a grupurilor de lucru (experți) pentru acte de stare civilă și documentare a populației; o reuniune a grupurilor de lucru pentru educație; o reuniune a grupurilor de lucru pentru ocrotirea sănătății; o reuniune a subgrupurilor de lucru pe probleme bancare și o ședință a experților de profil din domeniul veterinar. În formatul „1+1” a reprezentanților politici în procesul de negocieri a avut loc o ședință. În cadrul CUC au avut loc patru reuniuni. În formatul „5+2” nu au avut loc reuniuni.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii octombrie 2018 arată astfel:

01.10.2018 – Viceprim-ministrul R. Moldova, Cristina Lesnic a avut o întrevedere cu reprezentantul special al Federației Ruse în reglementarea transnistreană, Sergey Gubarev.¹

02.10.2018 – Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev, a avut o întrevedere cu reprezentantul special al Federației Ruse în reglementarea transnistreană, Sergey Gubarev. În cadrul reuniunii, interlocutorii au discutat în detaliu situația actuală din procesul de negociere dintre Transnistria și Republica Moldova, punând accent pe punerea în aplicare a acordurilor încheiate anterior de părți.^{2, 3}

03.10.2018 – Viceprim-ministrul R. Moldova, Cristina Lesnic a avut o întrunire cu șeful Misiunii UE de Asistență la Frontieră în R. Moldova și Ucraina (EUBAM) Slawomir Pichor. Viceprim-ministrul Cristina Lesnic a expus unele comentarii pe marginea proiectului de Raport privind participarea antreprenorilor individuali din regiunea transnistreană în comerțul extern, menționând că, proiectul vizat urmează a fi consultat și completat cu sugestiile autorităților naționale de resort.⁴

03.10.2018 – Ministrul de externe al Ucrainei, Pavel Klimkin, la conferința de presă comună cu ministrul de externe al Republicii Moldova, Tudor Ulianoschi a declarat că depozitul de muniții rusești din satul Colbasna din Transnistria reprezintă o amenințare fundamentală în domeniul siguranței și al ecologiei pentru Ucraina și R. Moldova.^{5, 6}

¹ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului Cristina Lesnic cu reprezentantul special al Federației Ruse în reglementarea transnistreană Serghei Gubarev*, 01.10.2018, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-cristina-lesnic-cu-reprezentantul-special-al-federatiei-1> (28.05.2020)

² Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev vstretilsya s Poslom po osobym porucheniyam MID Rossii Sergeyem Gubarevym*, 02.10.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/Bsg> (28.05.2020)

³ LACT, *Moscova și Tiraspolul vor să forțeze o nouă întâlnire în formatul „5+2”*, 02.10.2018, <http://www.lact.ro/2018/10/02/deschide-md-moscova-si-tiraspolul-vor-sa-forzeze-o-noua-intalnire-in-formatul-52/> (28.05.2020)

⁴ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului Cristina Lesnic cu șeful Misiunii UE de Asistență la Frontieră în Moldova și Ucraina (EUBAM) Slawomir Pichor*, 03.10.2018, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-cristina-lesnic-cu-seful-misiunii-ue-de-asistenta-la-2> (28.05.2020)

⁵ LACT, *Depozitul de muniții rusești din Transnistria este o amenințare la adresa securității Ucrainei*, 04.10.2018, <http://www.lact.ro/2018/10/04/publika-md-depozitul-de-munitii-rusesti-din-transnistria-este-o-amenintare-la-adresa-securitatii-ucrainei/> (28.05.2020)

04.10.2018 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC.⁷

04.10.2018 – Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev, s-a întâlnit cu șeful misiunii OSCE în R. Moldova, Claus Neukirch.⁸

05.10.2018 – La Chișinău a avut loc Summit-ului șefilor de guverne ai statelor membre GUAM. Prim-miniștrii țărilor membre GUAM, R. Moldova, Ucraina, Georgia și Azerbaidjan, au convenit să promoveze în cadrul ONU un proiect de rezoluție privind soluționarea conflictelor înghețate.^{9, 10, 11, 12}

05.10.2018 – La Tiraspol a avut loc ședința experților din domeniul veterinar.^{13, 14}

10.10.2018 – Directorul Serviciului Ucrainean de Securitate (SBU), Vasiliy Grițak, a declarat că în anul 2015 se planifica separarea sudului regiunii Odesa, iar în această operațiune trebuiau să participe „omuleții verzi” din Transnistria.¹⁵

10.10.2018 – Viceprim-ministrul R. Moldova, Cristina Lesnic, s-a întâlnit în cadrul unei ședințe de lucru cu directorii școlilor cu predare în limba română din regiunea transnistreană.¹⁶

11.10.2018 – Ministrul afacerilor externe al României, Teodor Meleșcanu, a avut o întrevedere cu Franco Frattini, Reprezentant Special al Președinției în exercițiu a OSCE pentru procesul de reglementare transnistreană, însoțit de noul șef al Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch.¹⁷

11.10.2018 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC.¹⁸

11.10.2018 – A avut loc întrevederea viceprim-ministrului R. Moldova, Cristina Lesnic cu șeful Misiunii OSCE în R. Moldova Claus Neukirch. În cadrul întâlnirii au fost abordate subiectele de pe agenda procesului de negocieri, precum și nivelul de realizare a acestora, cu

⁶ Unian, *Rossiyskoye khranilishche boyepripasov v Pridnestrov'ye sozdayet ugrozu bezopasnosti i ekologii Ukrainy – Klimkin*, 03.10.2018, <https://www.unian.net/ecology/10284591-rossiyskoe-khranilishche-boepripasov-v-pridnestrove-sozdaet-ugrozu-bezopasnosti-i-ekologii-ukrainy-klimkin.html> (28.05.2020)

⁷ Guvernul R. Moldova, *Cazurile de încălcare a liberei circulații în Zona de Securitate rămân în atenția Delegației Chișinăului în Comisia Unificată de Control*, 04.10.2018, <https://gov.md/ro/content/cazurile-de-incalcare-liberei-circulatii-zona-de-securitate-raman-atenția-delegatiei> (28.05.2020)

⁸ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev provel vstrechu s glavoy Missii OBSE v Moldove Klausom Noykirkhom*, 04.10.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/yys> (28.05.2020)

⁹ Infotag, *Țările GUAM vor promova la ONU rezoluția de soluționare a conflictelor înghețate*, 08.10.2018, <http://www.infotag.md/politics-ro/267778/> (28.05.2020)

¹⁰ Regnum, *Glavy pravitel'stv GUAM sobralis' v Moldavii borot'sya s Rossiyey*, 05.10.2018, <https://regnum.ru/news/2495496.html> (28.05.2020)

¹¹ Azərbaycan Respublikasının Moldova Respublikasındaki səfirliyi, *GUAM hökumət başçıları görüşü*, 10.08.2018, <https://chisinau.mfa.gov.az/az/news/4/3300> (28.05.2020)

¹² Posol'stvo Ukrainy v Respublike Moldova, *V Kishineve sostoyalsya sammit glav pravitel'stv gosudarstv-chlenov GUAM*, 08.10.2018, <https://moldova.mfa.gov.ua/ru/news/67655-u-kishinevi-vidbuvsya-samit-glav-uryadiv-derzhav-chleniv-guam> (28.05.2020)

¹³ Guvernul R. Moldova, *La Tiraspol s-a desfășurat ședința experților din domeniul veterinar*, 05.10.2018, <https://gov.md/ro/content/la-tiraspol-s-desfasurat-sedinta-expertilor-din-domeniul-veterinar> (28.05.2020)

¹⁴ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Tiraspole sostoyalas' diskussiya po voprosam bor'by s afrikanskoy chumoy sviney*, 05.10.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/rQx> (28.05.2020)

¹⁵ Ukrainska Pravda, *Na Odeschinu khoteli zavesti "zelenykh chelovechkov", nardep planiroval vozglavit'*, 10.10.2018, <https://www.pravda.com.ua/rus/news/2015/10/10/7084389/> (28.05.2020)

¹⁶ Guvernul R. Moldova, *Cristina Lesnic: Dreptul la educație în școlile cu predare în limba română fără bariere*, 10.10.2018, <https://gov.md/ro/content/cristina-lesnic-dreptul-la-educatie-scolile-cu-predare-limba-romana-fara-bariere> (28.05.2020)

¹⁷ MAE, *Întrevederea ministrului afacerilor externe Teodor Meleșcanu cu Franco Frattini, Reprezentant special al Președinției în exercițiu a OSCE (PiE OSCE) pentru procesul de reglementare transnistreană*, 11.10.2018, <http://mae.ro/node/47133> (28.05.2020)

¹⁸ LACT, *Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control are un nou expert*, 11.10.2018, <http://www.lact.ro/2018/10/11/gov-md-delegatia-republicii-moldova-in-comisia-unificata-de-control-are-un-nou-expert-3/> (28.05.2020)

efectuarea unui schimb de opinii cu privire la acțiunile ulterioare ce se impun a fi întreprinse în acest sens.¹⁹

12.10.2018 – La Tiraspol, după o pauză ce a durat din iulie 2016, s-au reunit grupurile de lucru (experți) pentru acte de stare civilă și documentare a populației. La ședință au participat și reprezentanții din cadrul formatului de negocieri „5+2”. Discuțiile s-au axat pe prezentarea noilor modificări în legislația Republicii Moldova în materie de prestare a serviciilor de acte civilă pentru locuitorii din stânga Nistrului și mun. Bender, în special introducerea unui nou articol, 131, în Legea nr.100/2001 privind actele de stare civilă.^{20, 21}

15.10.2018 – La Tiraspol a avut loc reuniunea grupurilor de lucru pentru educație, în formatul experților.^{22, 23}

16.10.2018 – Biroul politici de reintegrare a efectuat o vizită de lucru în raionul Dubăsari. Efectuarea acestei vizite vine în contextul necesității examinării nivelului de implementare a deciziilor protocolare semnate referitor la terenurile agricole și școlile cu predare în grafie latină.²⁴

16.10.2018 – Purtătoarea de cuvânt a Ministerului rus de Externe, Maria Zaharova, a declarat că „Rusia nu a uitat niciodată de Transnistria”. Remarca a fost făcută în cadrul unei videoconferințe organizate de Sputnik.^{25, 26}

18.10.2018 – La Bender/Tighina avut loc ședința CUC.²⁷

18.10.2018 – La Chișinău a avut loc reuniunea subgrupurilor de lucru pe probleme bancare.²⁸

22.10.2018 – Vicepremierul R. Moldova, Cristina Lesnic a avut o întrevedere cu Reprezentantul Special al Ucrainei în cadrul negocierilor pentru reglementarea transnistreană, Victor Krijanovski și Ambasadorul Ucrainei în Republica Moldova, E.S. Ivan Gnațișin.²⁹

¹⁹ Guvernul R. Moldova, *Întâlnirea Viceprim-ministrului Cristina Lesnic cu șeful Misiunii OSCE în Moldova Claus Neukirch*, 11.10.2018, <https://gov.md/ro/content/intalnirea-viceprim-ministrului-cristina-lesnic-cu-seful-misiunii-osce-moldova-claus> (28.05.2020)

²⁰ Guvernul R. Moldova, *La Tiraspol s-au reunit grupurile de lucru pentru acte de stare civilă și documentare a populației*, 12.10.2018, <https://gov.md/ro/content/la-tiraspol-s-au-reunit-grupurile-de-lucru-pentru-acte-de-stare-civila-si-documentare> (28.05.2020)

²¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Tiraspole sostoyalos' zasedaniye ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam normativno-pravovogo i dokumentatsionnogo obespecheniya grazhdan*, 12.10.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/Fst> (28.05.2020)

²² Guvernul R. Moldova, *Chișinăul solicită anularea „sistemului de notificare” pentru elevi, părinții acestora și profesorii școlilor cu predare în grafie latină în contextul liberei circulații*, 15.10.2018, <https://gov.md/ro/content/chisinaul-solicita-anularea-sistemului-de-notificare-pentru-elevi-parintii-acestora-si> (28.05.2020)

²³ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Kommentariy MID PMR otноситel'no itogov vstrechi ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam obrazovaniya*, 15.10.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/hfz> (28.05.2020)

²⁴ Guvernul R. Moldova, *Procesele de punere în aplicare a deciziilor protocolare semnate anterior sunt pe ordinea de zi a Biroului politici de reintegrare*, 16.10.2018, <https://gov.md/ro/content/procesele-de-punere-aplicare-deciziilor-protocolare-semnate-anterior-sunt-pe-ordinea-de-zi> (28.05.2020)

²⁵ LACT, *Maria Zaharova: Rusia nu a uitat niciodată de regiunea Transnistreană*, 17.10.2018, <http://www.lact.ro/2018/10/17/sputnik-md-maria-zaharova-rusia-nu-a-uitat-niciodata-de-regiunea-transnistreana/> (28.05.2020)

²⁶ RIA Novosti, *Zakharova rasskazala o podderzhke Pridnestrov'ya Rossiyei*, 16.10.2018, <https://ria.ru/20181016/1530801580.html> (28.05.2020)

²⁷ Guvernul R. Moldova, *Noul Atașat militar al Federației Ruse a fost inclus în Comisia Unificată de Control*, 18.10.2018, <https://gov.md/ro/content/noul-atasat-militar-al-federatiei-ruse-fost-inclus-comisia-unificata-de-control> (28.05.2020)

²⁸ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Kishineve sostoyalos' zasedaniye ekspertnykh (rabochikh) podgrupp po voprosam mezhsobremennogo vzaimodeystviya*, 18.10.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/Ghy> (28.05.2020)

²⁹ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului Cristina Lesnic cu Reprezentantul Special al Ucrainei în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană, Victor Krijanovski și Ambasadorul Ucrainei în Republica Moldova, E.S. Ivan Gnațișin*, 22.10.2018, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-cristina-lesnic-cu-reprezentantul-special-al-ucrainei-2> (28.05.2020)

22.10.2018 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Cristina Lesnic, a convocat o ședință cu conducătorii grupurilor de lucru sectoriale, care poartă discuțiile dintre Chișinău și Tiraspol pe problematica transnistreană.³⁰

23.10.2018 –Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev, s-a întâlnit cu Reprezentantul Special al Ucrainei în cadrul negocierilor pentru reglementarea transnistreană, Victor Krijanovski. Ca urmare a discuției privind situația actuală în procesul de negociere, părțile au discutat despre punerea în aplicare a acordurilor încheiate în ultimul an, precum și despre perspectivele de a promova dialogul pentru soluționarea problemelor existente.³¹

23.10.2018 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Cristina Lesnic a avut o întrevedere cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch. În contextul dialogului au fost trecute în revistă mai multe subiecte de pe ordinea de zi din așa-numitul pachet „Berlin plus”, precum și posibilitatea organizării unei întrevederi în formatul „1+1”.³²

23.10.2018 – Ministrul Economiei și Infrastructurii al R. Moldova, Chiril Gaburici, a avut o întrevedere cu noul șef al Misiunii OSCE în R. Moldova, Claus Neukirch. Oficiali au discutat situația actuală privind negocierile pe marginea conflictul transnistrean și dinamica dialogului dintre Chișinău și Tiraspol din ultima perioadă. Printre rezultatele obținute dintre părți a fost menționat deschiderea la sfârșitul anului 2017 a podului care unește localitățile Gura Bîcului și Bîcioc, situate pe cele două maluri ale Nistrului, precum și măsurile întreprinse premergătoare privind restabilirea legăturii telefonice dintre cele două maluri ale Nistrului.³³

24.10.2018 – Liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy, a avut o întrevedere cu noul șef al Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch. Participanții la întâlnire au discutat aspectele specifice legate de procesul de negociere și cooperare dintre Transnistria și OSCE și au convenit să continue activitățile comune în ordinea de lucru.^{34, 35}

25.10.2018 – La Tiraspol a avut loc o nouă reuniune în formatul „1+1”, cu participarea reprezentanților politici și a unor conducători ai grupurilor de lucru (experți). Părțile în procesul de negocieri au efectuat o evaluare a situației curente în domeniul transportului, în special utilizării mecanismului de înregistrare a mijloacelor de transport din regiunea transnistreană și accederii în trafic rutier internațional.^{36, 37}

25.10.2018 – Membrii CUC s-au întrunit în ședință de lucru la Bender/Tighina.³⁸

³⁰ LACT, *Vicepremierul Cristina Lesnic a convocat astăzi ședință cu conducătorii grupurilor de lucru sectoriale*, 22.10.2018, <http://www.lact.ro/2018/10/22/gov-md-vicepremierul-cristina-lesnic-a-convocat-astazi-sedinta-cu-conducatorii-grupurilor-de-lucru-sectoriale/> (28.05.2020)

³¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev vstretilsya so Spetspredstavitelem Ukrainy po voprosam pridnestrovskogo uregulirovaniya Viktorom Kryzhanovskim*, 23.10.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/MhF> (28.05.2020)

³² Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului Cristina Lesnic cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova Claus Neukirch*, 23.10.2018, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-cristina-lesnic-cu-seful-misiunii-osce-republica-moldova-6> (28.05.2020)

³³ Ministerul Economiei și Infrastructurii R. Moldova, *Ministrul Chiril Gaburici și noul șef al Misiunii OSCE în Moldova, Claus Neukirch, pledează pentru continuarea dialogului privind procesul de reglementare transnistreană*, 23.10.2018, <https://mei.gov.md/ro/content/ministrul-chiril-gaburici-si-noul-sef-al-misiunii-osce-moldova-claus-neukirch-pledeaza> (28.05.2020)

³⁴ Președintele PMR, *Vadim Krasnosel'skiy vstretilsya s glavoy Missii OBSE v Moldove Klausom Noykirkhom*, 24.10.2018, <http://president.gospmr.org/press-sluzhba/novosti/vadim-krasnoseljskiy-vstretilsya-s-glavoy-missii-obse-v-moldove-klausom-noykirhom.html> (28.05.2020)

³⁵ Infotag, *Liderul de la Tiraspol a remarcat interesul reciproc al RMN și RM în soluționarea problemelor actuale*, 25.10.2018, <http://www.infotag.md/rebellion-ro/268422/> (28.05.2020)

³⁶ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană a avut loc la Tiraspol*, 25.10.2018, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-reprezentantilor-politici-procesul-de-negocieri-pentru-reglementarea-1> (28.05.2020)

³⁷ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Tiraspole sostoyalas' vstrecha predstaviteley po politicheskim voprosam*, 25.10.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/Fhz> (28.05.2020)

³⁸ Guvernul R. Moldova, *Militarii ruși nu respectă procedurile stabilite în Zona de Securitate*, 25.10.2018, <https://gov.md/ro/content/militarii-rusi-nu-respecta-procedurile-stabilite-zona-de-securitate> (28.05.2020)

26.10.2018 – La Chișinău a avut loc o nouă întâlnire de lucru la nivelul experților din cadrul grupurilor de lucru pentru ocrotirea sănătății.^{39, 40}

³⁹ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău a avut loc ședința experților din cadrul grupurilor de lucru pentru ocrotirea sănătății*, 26.10.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-avut-loc-sedinta-expertilor-din-cadrul-grupurilor-de-lucru-pentru-ocrotirea> (28.05.2020)

⁴⁰ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O rabochikh vstrechakh v Kishineve*, 26.10.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/CGs> (28.05.2020)

Procesul de reglementare a conflictului transnistrean pentru luna noiembrie 2018 poate fi caracterizat prin menținerea dialogului părților cu partenerii internaționali și continuarea negocierilor între părți – în cadrul grupurilor de lucru (experți), reuniunilor experților de profil și la nivelul Comisiei Unificate de Control. La începutul lunii, premierul R. Moldova în cadrul Conferinței de securitate de la Munchen a remarcat importanța soluționării conflictelor regionale, iar pe parcursul lunii la Chișinău a avut loc întrevederea în format trilateral a Viceprim-ministrului pentru reintegrare a R. Moldova, Cristina Lesnic, a Ministrului de stat pentru reconciliere și egalitate civică al Georgiei, Ketevan Tsikhelashvili și a Ministrului pe problemele teritoriilor temporar ocupate și persoanelor intern strămutate al Ucrainei, Vadim Cernâș. În cadrul discuțiilor oficialii celor trei state au susținut inițiativa aprofundării și fortificării cooperării multisectoriale în vederea elaborării soluțiilor tehnice la problemele conexe conflictelor regionale.

Pe parcursul lunii Biroul politici de reintegrare a efectuat o vizită de lucru în raionul Dubăsari și a purtat discuții cu reprezentanții OSCE și reprezentantul special al Ucrainei în cadrul negocierilor pentru reglementarea transnistreană Victor Krijanovski. Partea transnistreană, la rândul său, a negociat cu reprezentanții Federației Ruse și OSCE.

La nivelul grupurilor de lucru (experți) a avut loc o ședință a grupurilor de lucru (experți) pe probleme economice; o reuniune a grupurilor de lucru (experți) pentru drepturile omului; o reuniune a grupurilor de lucru (experți) pentru telecomunicații și servicii poștale; două reuniuni a grupurilor de lucru (experți) pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor; o ședință a grupurilor de lucru (experți) privind combaterea criminalității și situații excepționale. La nivelul reuniunilor experților de profil a avut loc o ședință a experților de profil privind importul de medicamente și două ședințe de lucru la nivel de experți din domeniul fitosanitar și veterinar. În cadrul CUC au avut loc cinci reuniuni. În formatul „5+2” și „1+1” nu au avut loc reuniuni.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii noiembrie 2018 arată astfel:

01.11.2018 – Începând cu data de întâi noiembrie elevii și profesorii liceelor cu predare în limba română din regiunea transnistreană vor circula spre instituțiile de învățământ aflate pe teritoriul necontrolat de autoritățile de la Chișinău în baza carnetelor de elev și legitimațiilor de profesori.¹

01.11.2018 – În cadrul unei vizite de lucru la Moscova, negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev s-a întâlnit cu reprezentantul special în procesul de negociere al Federației Ruse, Sergey Gubarev. În cadrul discuției, participanții la reuniune au acordat o atenție specială problemei organizării următoarei reuniuni în formatul de negociere „5+2”.²

01.11.2018 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC.³

02.11.2018 – Premierul R. Moldova, P. Filip, a remarcat importanța soluționării conflictelor regionale și identificării noilor abordări în materie de securitate în cadrul reuniunii Grupului de bază al Conferinței de securitate de la Munchen, care s-a desfășurat timp de două zile la Minsk.⁴

¹ Guvernul R. Moldova, *Liberă circulație pentru elevii și profesorii liceelor din stânga Nistrului*, 01.11.2018, <https://gov.md/ro/content/libera-circulatie-pentru-elevii-si-profesorii-liceelor-din-stanga-nistrului> (29.05.2020)

² Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev vstretilsya s Poslom po osobym porucheniyam MID Rossii Sergeyem Gubarevym*, 01.11.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/RBN> (29.05.2020)

³ Guvernul R. Moldova, *Comisia Unificată de Control s-a întrunit la Bender*, 01.11.2018, <https://gov.md/ro/content/comisia-unificata-de-control-s-intrunit-la-bender> (29.05.2020)

⁴ Radio Chișinău, *Soluția în problema transnistreană nu va putea fi adusă din exterior, a declarat la Minsk premierul Pavel Filip*, 02.11.2018, <https://radiochisinau.md/solutia-in-problema-transnistreana-nu-va-putea-fi-adusa-din-exterior-a-declarat-la-minsk-premierul-pavel-filip---77341.html?fbrefresh=1541141221&fbclid=IwAR0pp0C8skYW6iCYpbNJw182zfleh-LdLAoCn64sYPCFeMQRe1nK6WRgwo> (29.05.2020)

02.11.2018 – La Chișinău, a avut loc întâlnirea grupurilor de lucru (experți) pe probleme economice.⁵

05.11.2018 – Reprezentanții Biroului politici de reintegrare au efectuat o vizită de lucru în raionul Dubăsari, unde s-au întâlnit cu reprezentanții autorităților publice locale, dar și cu fermierii agricoli.⁶

06.11.2018 – La Chișinău a avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pentru drepturile omului, în prezența reprezentanților din cadrul formatului de negocieri „5+2”.^{7, 8}

06.11.2018 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Cristina Lesnic a avut o întrevedere cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch.⁹

06.11.2018 – Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev, a avut o întâlnire de lucru cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch.¹⁰

08.11.2018 – Guvernul R. Moldova a decis modificarea componenței nominale a delegației Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control.¹¹

08.11.2018 – La Bender/Tighina s-a desfășurat ședința CUC.¹²

09.11.2018 – A avut loc ședința Comisiei guvernamentale pentru reintegrarea țării, în cadrul căreia a fost examinat stadiul actual în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană, nivelul de realizare a priorităților din pachetul „Berlin plus”, au fost relevate obiectivele dialogului multisectorial dintre Chișinău și Tiraspol și acțiunile ce vor fi promovate în perioada următoare.¹³

09.11.2018 – La Chișinău, a avut loc întâlnirea grupurilor de lucru (experți) pentru telecomunicații și servicii poștale.¹⁴

12.11.2018 – A avut loc vizita oficială la Chișinău a Ministrului pe problemele teritoriilor temporar ocupate și persoanelor intern strămutate al Ucrainei, Vadim Cernâș, care a venit la invitația Viceprim-ministrului pentru reintegrare a R. Moldova, Cristina Lesnic, fiind însoțit de către Ambasadorul Ucrainei în Republica Moldova Ivan Gnatâșin. Oficialii au abordat un spectru larg de aspecte de interes comun, în special a celor generate de prezența conflictelor teritoriale nereglementate.¹⁵

12.11.2018 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare a R. Moldova, Cristina Lesnic, a avut o întrevedere cu Ministrul de stat pentru reconciliere și egalitate civică al Georgiei, Ketevan

⁵ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O zasedanii ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam ekonomiki*, 02.11.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/PvL> (29.05.2020)

⁶ Guvernul R. Moldova, *Angajații Biroului politici de reintegrare în vizită în raionul Dubăsari*, 05.11.2018, <https://gov.md/ro/content/angajatii-biroului-politici-de-reintegrare-vizita-raionul-dubasari> (29.05.2020)

⁷ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău a avut loc ședința grupurilor de lucru pentru drepturile omului*, 06.11.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-avut-loc-sedinta-grupurilor-de-lucru-pentru-drepturile-omului> (29.05.2020)

⁸ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O zasedanii ekspertnykh (rabochikh) podgrupp po pravam cheloveka ot Pridnestrov'ya i Respubliki Moldova*, 06.11.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/Bkv> (29.05.2020)

⁹ LACT, *Întrevederea Viceprim-ministrului Cristina Lesnic cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova Claus Neukirch*, 06.11.2018, <http://www.lact.ro/2018/11/06/gov-md-intrevederea-viceprim-ministrului-cristina-lesnic-cu-seful-misiunii-osce-in-republica-moldova-claus-neukirch/> (29.05.2020)

¹⁰ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O rabochikh konsul'tatsiyakh s Glavoy Missii OBSE v Moldove*, 06.11.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/jsx> (29.05.2020)

¹¹ Guvernul R. Moldova, *Guvernul a aprobat modificarea componenței delegației moldovenești în Comisia Unificată de Control*, 08.11.2018, <https://gov.md/ro/content/guvernul-aprobat-modificarea-componentei-delegatiei-moldovenesti-comisia-unificata-de> (29.05.2020)

¹² LACT, *Comisia Unificată de Control și-a reluat activitatea în formatul deplin*, 09.11.2018, <http://www.lact.ro/2018/11/09/gov-md-comisia-unificata-de-control-si-a-reluat-activitatea-in-formatul-deplin/> (29.05.2020)

¹³ Guvernul R. Moldova, *Subiecte de actualitate vizând problematica transnistreană analizate de Comisia guvernamentală pentru reintegrarea țării*, 09.11.2018, <https://gov.md/ro/content/subiecte-de-actualitate-vizand-problematica-transnistreana-analizate-de-comisia> (29.05.2020)

¹⁴ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche ekspertov v oblasti telekommunikatsiy*, 09.11.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/syL> (29.05.2020)

¹⁵ Guvernul R. Moldova, *În premieră – un parteneriat moldo-ucrainean în domeniul gestionării aspectelor legate de conflictele nereglementate*, 12.11.2018, <https://gov.md/ro/content/premiera-un-parteneriat-moldo-ucrainean-domeniul-gestionarii-aspectelor-legate-de> (29.05.2020)

Tsikhelashvili. În cadrul discuțiilor, subiectele au vizat aspecte de interes comun, părțile făcând un schimb de informații referitor la procesul de gestionare a activităților din domeniul de competență, în particular în privința gestionării problemelor generate de conflictele teritoriale nereglementate.^{16, 17}

12.11.2018 – A avut loc întrevederea în format trilateral a Viceprim-ministrului pentru reintegrare a R. Moldova, Cristina Lesnic, a Ministrului de stat pentru reconciliere și egalitate civică al Georgiei, Ketevan Tsikhelashvili și a Ministrului pe problemele teritoriilor temporar ocupate și persoanelor intern strămutate al Ucrainei, Vadim Cernâș. În cadrul discuțiilor oficialii celor trei state au susținut inițiativa aprofundării și fortificării cooperării multisectoriale prin stabilirea unui format de dialog constant la nivelul demnitarilor de rang înalt și a experților responsabili de elaborarea soluțiilor tehnice la problemele conexe conflictelor regionale.^{18, 19}

13.11.2018 – Viceprim-ministrul R. Moldova, Cristina Lesnic, împreună cu Ministrul de stat pentru reconciliere și egalitate civică al Georgiei, Ketevan Tsikhelashvili și Ministrul pe problemele teritoriilor temporar ocupate și persoanelor intern strămutate al Ucrainei, Vadim Cernâș au vizitat localitatea Gura Bâcului din Zona de Securitate unde Guvernul R. Moldova implementează proiecte susținute din Programul activităților de reintegrarea țării.²⁰

13.11.2018 – La Tiraspol, a avut loc întâlnirea specialiștilor de profil din Transnistria și Republica Moldova privind importul de medicamente.²¹

15.11.2018 – În orașul Bender/Tighina s-a desfășurat ședința ordinară a CUC.²²

15.11.2018 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Cristina Lesnic a avut o întrevedere cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch.²³

15.11.2018 – La Chișinău s-a desfășurat întâlnirea grupurilor de lucru (experți) pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor.²⁴

19.11.2018 – La Chișinău, a avut loc întâlnirea grupurilor de lucru (experți) privind combaterea criminalității și situații excepționale.²⁵

20.11.2018 – La Tiraspol a avut loc o întâlnire de lucru la nivel de experți din domeniul fitosanitar și veterinar.^{26, 27}

¹⁶ Guvernul R. Moldova, *Elemente ale parteneriatului moldo-georgian pe aspecte de conflicte nereglementate au fost discutate la Chișinău*, 12.11.2018, <https://gov.md/ro/content/elemente-ale-parteneriatului-moldo-georgian-pe-aspecte-de-conflicte-nereglementate-au-fost> (29.05.2020)

¹⁷ შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი, *ქეთევან ციხელაშვილმა მოლდოვაში უსაფრთხოების საკითხები განიხილა*, 13.11.2018, <https://smr.gov.ge/ge/news/read/1416/> (29.05.2020)

¹⁸ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău au fost puse bazele dialogului în format trilateral Republica Moldova-Georgia-Ucraina la nivelul responsabililor de reglementarea conflictelor regionale*, 13.11.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-au-fost-puse-bazele-dialogului-format-trilateral-republica-moldova-georgia> (29.05.2020)

¹⁹ REGNUM, *Moldaviya, Ukraina i Gruzziya sozdali platformu protiv «separatistov»*, 14.11.2018, <https://regnum.ru/news/2518694.html> (29.05.2020)

²⁰ Guvernul R. Moldova, *Miniștrii din Georgia și Ucraina au vizitat localitatea Gura Bâcului din Zona de Securitate*, 15.11.2018, <https://gov.md/ro/content/ministrii-din-georgia-si-ucraina-au-vizitat-localitatea-gura-bacului-din-zona-de-securitate> (29.05.2020)

²¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O prodolzhenii konsul'tatsiy po voprosu importa lekarstvennykh sredstv v Pridnestrov'ye*, 13.11.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/Fyt> (29.05.2020)

²² LACT, *Comisia Unificată de Control a reluat examinarea unor probleme cu impact asupra situației în Zona de Securitate*, 16.11.2018, <http://www.lact.ro/2018/11/16/gov-md-comisia-unificata-de-control-a-reluat-examinarea-unor-probleme-cu-impact-asupra-situatiei-in-zona-de-securitate/> (29.05.2020)

²³ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului Cristina Lesnic cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova Claus Neukirch*, 15.11.2018, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-cristina-lesnic-cu-seful-misiunii-osce-republica-moldova-8> (29.05.2020)

²⁴ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam razvitiya transporta i dorozhnogo khozyaystva*, 15.11.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/tyt> (29.05.2020)

²⁵ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam bor'by s prestupnost'yu*, 19.11.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/yzQ> (29.05.2020)

²⁶ Guvernul R. Moldova, *La Tiraspol a avut loc ședința experților din domeniul fitosanitar și veterinar*, 20.11.2018, <https://gov.md/ro/content/la-tiraspol-avut-loc-sedința-expertilor-din-domeniul-fitosanitar-si-veterinar> (29.05.2020)

21.11.2018 – Președintele R. Moldova, Igor Dodon, s-a pronunțat în Duma de Stat a Federației Ruse în favoarea menținerii actualului format de misiune de pacificare pe Nistru.^{28, 29}

21.11.2018 – Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev, a avut o întâlnire de lucru cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch.³⁰

22.11.2018 – La Bender/Tighina s-a desfășurat ședința CUC.³¹

23.11.2018 – Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev a avut o discuție telefonică cu Reprezentantul Special al OSCE, Franco Frattini.³²

27.11.2018 – La Chișinău a avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pentru telecomunicații și servicii poștale.³³

28.11.2018 – Viceprim-ministrul R. Moldova, Cristina Lesnic a avut o întrevedere cu Reprezentantul Special al Ucrainei în cadrul negocierilor pentru reglementarea transnistreană Victor Krijanovski, aflat în Republica Moldova în contextul participării la cea de-a 31-a reuniune a Consiliului Consultativ al Misiunii UE de Asistență la Frontieră în Republica Moldova și Ucraina (EUBAM).³⁴

29.11.2018 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC.³⁵

30.11.2018 – La Chișinău a avut loc întâlnirea de lucru la nivelul experților din domeniul fitosanitar și veterinar.^{36, 37}

²⁷ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O rabochey vstreche s predstavityami Respubliki Moldova*, 20.11.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/yhD> (29.05.2020)

²⁸ Președinția R. Moldova, *Discursul Președintelui Republicii Moldova, domnul Igor DODON, rostit în Duma de Stat a Federației Ruse*, 21.11.2018, <http://www.prm.md/rom/discursuri/vystuplenie-prezidenta-respubliki-moldova-gospodina-igorya-dodona-v-gosudarstvennoi-dume-rossiiskoi-federatsii> (29.05.2020)

²⁹ Gosudarstvennaya Duma Federal'nogo Sobraniya Rossiyskoy Federatsii, *Prezident Respubliki Moldova Igor' Dodon vystupil na plenarnom zasedanii Gosudarstvennoy Dumy*, 21.11.2018, <http://duma.gov.ru/news/28875/> (29.05.2020)

³⁰ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev vstretilsya s glavoy Missii OBSE v Moldove Klausom Noykirkhom*, 21.11.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/Tfq> (29.05.2020)

³¹ Guvernul R. Moldova, *Posturile Forțelor Mixte de Pacificare inspectate de Comisia Unificată de Control*, 22.11.2018, <https://gov.md/ro/content/posturile-fortelor-mixte-de-pacificare-inspectate-de-comisia-unificata-de-control> (29.05.2020)

³² Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O telefonnom razgovore Vitaliya Ignat'yeva so Spetspredstavitelem Deystvuyushchego Predsedatelya OBSE Franko Frattini*, 23.11.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/hDP> (29.05.2020)

³³ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău a avut loc ședința grupurilor de lucru pentru telecomunicații și servicii poștale*, 28.11.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-avut-loc-sedinta-grupurilor-de-lucru-pentru-telecomunicatii-si-servicii-2> (29.05.2020)

³⁴ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului Cristina Lesnic cu Reprezentantul Special al Ucrainei în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană, Victor Krijanovski*, 29.11.2018, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-cristina-lesnic-cu-reprezentantul-special-al-ucrainei-3> (29.05.2020)

³⁵ LACT, *Noi disensiuni în Comisia Unificată de Control*, 30.11.2018, <http://www.lact.ro/2018/11/30/gov-md-noi-disensiuni-in-comisia-unificata-de-control/> (29.05.2020)

³⁶ Guvernul R. Moldova, *La Chișinău a avut loc ședința experților din domeniul fitosanitar și veterinar*, 30.11.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-avut-loc-sedinta-expertilor-din-domeniul-fitosanitar-si-veterinar> (29.05.2020)

³⁷ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O konsul'tatsiyakh po voprosu importa*, 30.11.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/yty> (29.05.2020)

Procesul de reglementare a conflictului transnistrean, derulat în luna decembrie 2018, poate fi descris prin menținerea dialogului părților cu partenerii internaționali și continuarea negocierilor între părți – în cadrul grupurilor de lucru (experți) și la nivelul Comisiei Unificate de Control. La începutul lunii la Milano în cadrul sesiunii plenare a celei de-a 25-a reuniuni a Consiliului de Miniștri al OSCE, a fost adoptată Declarația cu privire la evoluțiile procesului de reglementare a conflictului transnistrean în formatul „5+2”. Pe parcursul lunii la Tbilisi a avut loc o rundă de discuții în cadrul platformei trilaterale de comunicare între R. Moldova, Georgia și Ucraina. Părțile au abordat o serie de probleme de interes comun ce vizează conflictele nesoluționate, iar la finele întreprinderii a fost semnat Memorandumul de înțelegere și cooperare reciprocă.

Pe parcursul lunii, Biroul politici de reintegrare a purtat discuții cu reprezentanții OSCE, cu partenerii din Georgia, Ucraina și a făcut un bilanț al activității Biroului pentru anul 2018. Partea transnistreană, la rândul său, a întreprins o vizită de lucru la Moscova și a purtat discuții cu OSCE.

La sfârșitul lunii Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon, a avut o întrevedere de lucru cu liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy, de asemenea a fost prolongat termenul de acțiune, până la 30 iunie 2019, la Protocolul adițional la Decizia protocolară „Cu privire la principiile reluării plenare a circulației trenurilor marfare prin regiunea transnistreană” din 30 martie 2012.

Pe parcursul lunii au avut loc o ședință a grupurilor de lucru (experți) pentru educație; o ședință a grupurilor de lucru (experți) pentru economie; o ședință a grupurilor de lucru (experți) pentru telecomunicații și servicii poștale și o reuniune a experților de profil în domeniul acreditării, standardizării și metrologiei. În cadrul CUC au avut loc patru reuniuni. Întrevederi în formatul „5+2” și „1+1” nu au avut loc.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii decembrie 2018 arată astfel:

03.12.2018 – Liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy, aflat într-o vizită de lucru la Moscova a avut o întrevedere de lucru cu secretarul de stat, viceministrul rus de externe, Grigoriy Karasin. Interlocutorii au abordat întreaga gamă de măsuri pentru acordarea susținerii multilaterale pentru Transnistria în vederea menținerii stabilității sociale și economice în stânga Nistrului.^{1, 2}

03.12.2018 – La Moscova, liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy, a avut o întâlnire de lucru cu vicepremierul Federației Ruse, reprezentant special al președintelui Federației Ruse pentru comerț și relații economice cu Republica Moldova, Dmitriy Kozak.³

05.12.2018 - 06.12.2018 – La Milano s-au desfășurat consultările pe marginea proiectului de Declarație cu privire la negocierile în procesul de reglementare transnistreană, cu participarea delegației moldovenești, condusă de vicepremierul pentru Reintegrare, Cristina Lesnic și a reprezentanților mediatorilor și observatorilor din cadrul formatului de negocieri „5+2”.⁴

¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vadim Krasnosel'skiy provel vstrechu so Stats-sekretarem – zamestitelem Ministra inostrannykh del RF Grigoriyem Karasinym*, 03.12.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/Tyx> (02.06.2020)

² LACT, *La Moscova a fost discutată „întreaga gamă de măsuri pentru acordarea susținerii multilaterale pentru Transnistria*, 05.12.2018, <http://www.lact.ro/2018/12/05/infotag-md-la-moscova-a-fost-discutata-intreaga-gama-de-masuri-pentru-acordarea-sustinerii-multilaterale-pentru-transnistria/> (02.06.2020)

³ Președintele PMR, *Președintele Pridnestrov'ya provel vstrechu s Dmitriyem Kozakom*, 03.12.2018, http://president.gospmr.org/press-sluzhba/novosti/prezident-pridnestrov'ya-provel-vstrechu-s-dmitriem-kozakom.html?fbclid=IwAR3eYsfVvWGg-7F8fc-gOtJINZnuVTD12t2kiSLamtWebha0OL-Rf_K9g2Q (02.06.2020)

⁴ Guvernul R. Moldova, *Consultări cu mediatorii și observatorii pe marginea proiectului Declarației cu privire la negocierile în procesul de reglementare transnistreană*, 06.12.2018, <https://gov.md/ro/content/consultari-cu-mediatorii-si-observatorii-pe-marginea-proiectului-declaratiei-cu-privire-la> (02.06.2020)

06.12.2018 – La Bender/Tighina s-a desfășurat ședința Comisiei Unificate de Control.⁵

07.12.2018 – La sesiune plenară a celei de-a 25-a reuniuni a Consiliului de Miniștri al OSCE, a fost adoptată Declarația cu privire la evoluțiile procesului de reglementare a conflictului transnistrean în formatul „5+2”.^{6, 7} (**Anexa Nr. 1**)

07.12.2018 – Partea transnistreană a emis un comentariu/comunicat cu privire la Declarația OSCE, afirmând că aceasta nu afectează în mod semnificativ procesul de negocieri în curs, întrucât documentul nu ține cont de realitatea obiectivă care s-a dezvoltat în cei 28 de ani de conflict și nu reflectă poziția Transnistriei ca parte egală la negocieri în formatul internațional „5+2”.⁸ (**Anexa Nr. 2**)

07.12.2018 – Ministrul de Externe al Federației Ruse, Sergey Lavrov, a menționat că *Declarația adoptată la Consiliul miniștrilor de Externe OSCE privind reglementarea conflictului transnistrean nu reprezintă un progres evident, însă constată o disponibilitate de a continua identificarea unor căi de soluționare a acestuia.*^{9, 10}

08.12.2018 – Ministrul de Externe al R. Moldova, Tudor Ulianoschi, prezent la reuniunea Consiliului Ministerial al OSCE din Italia a declarat că *conflictul transnistrean poate fi soluționat doar prin retragerea trupelor ruse staționate pe teritoriul Republicii Moldova și prin înlocuirea trupelor de pacificatori cu o misiune civilă internațională.*¹¹

10.12.2018 – La Chișinău a avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pentru educație din partea Chișinăului și Tiraspolului, cu participarea reprezentanților partenerilor internaționali din formatul de negocieri „5+2”.^{12, 13}

12.12.2018 – Liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy, a aprobat „*Strategia de dezvoltare a RMN pentru anii 2019-2026*” cu scopul de „a identifica direcțiile și mijloacele de asigurare pe termen lung a îmbunătățirii durabile, a bunăstării cetățenilor, a securității naționale, a dezvoltării economice dinamice și a consolidării poziției Transnistriei în comunitatea mondială”.^{14, 15}

⁵ LACT, *Problemele nesoluționate din Zona de Securitate rămân în atenția delegației Chișinăului în Comisia Unificată de Control*, 07.12.2018, <http://www.lact.ro/2018/12/07/gov-md-problemele-nesoluționate-din-zona-de-securitate-raman-in-atenția-delegației-chisinaului-in-comisia-unificata-de-control/> (02.06.2020)

⁶ Guvernul R. Moldova, *Consiliul Ministerial al OSCE salută efortul Guvernului de la Chișinău în dosarul transnistrean*, 07.12.2018, <https://gov.md/ro/content/consiliul-ministerial-al-osce-saluta-efortul-guvernului-de-la-chisinau-dosarul-transnistrean> (02.06.2020)

⁷ OSCE, *Document Nr. 1, Ministerial Statement on the Negotiations on the Transdniestrian Settlement Process in the "5+2" Format*, 10.07.2018, <https://www.osce.org/chairmanship/405917> (02.06.2020)

⁸ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Zayavleniye Ministerstva inostrannykh del PMR*, 07.12.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/QvR> (02.06.2020)

⁹ LACT, *Lavrov: Declarația privind Transnistria nu este un progres, dar este o etapă importantă*, 09.12.2018, <http://www.lact.ro/2018/12/09/sputnik-md-lavrov-declaratia-privind-transnistria-nu-este-un-progres-dar-este-o-etapa-importanta/> (02.06.2020)

¹⁰ RIA Novosti, *Lavrov: prinyatoye v Milane zayavleniye po Pridnestrov'yu ne stalo proryvom*, 07.12.2018, <https://ria.ru/20181207/1547599185.html> (02.06.2020)

¹¹ LACT, *Ministrul Ulianoschi: Conflictul transnistrean poate fi soluționat doar prin retragerea trupelor rusești din țară*, 08.12.2018, <http://www.lact.ro/2018/12/08/publika-md-ministrul-ulianovschi-conflictul-transnistrean-poate-fi-soluționat-doar-prin-retragerea-trupelor-rusesti-din-tara/> (02.06.2020)

¹² Guvernul R. Moldova, *La Chișinău a avut loc ședința grupului de lucru pentru educație*, 10.12.2018, <https://gov.md/ro/content/la-chisinau-avut-loc-sedința-grupului-de-lucru-pentru-educatie-0> (02.06.2020)

¹³ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche spetsialistov v sfere obrazovaniya*, 10.12.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/dxv> (02.06.2020)

¹⁴ Președintele PMR, *Ob utverzhenii Strategii razvitiya Pridnestrovskoy Moldavskoy Respubliki na 2019-2026 gody*, 12.12.2018, <http://president.gospmr.org/pravovye-akty/ukazi/ob-utverzhenii-strategii-razvitiya-pridnestrovskoy-moldavskoy-respubliki-na-2019-2026-godi.html> (02.06.2020)

¹⁵ LACT, *Liderul de la Tiraspol a aprobat Strategia de Dezvoltare a Transnistriei pentru anii 2019-2026*, 12.12.2018, <http://www.lact.ro/2018/12/12/infotag-md-liderul-de-la-tiraspol-a-aprobat-strategia-de-dezvoltare-a-transnistriei-pentru-anii-2019-2026/> (02.06.2020)

13.12.2018 – Viceprim-ministrul pentru Reintegrare, Cristina Lesnic a avut o întrevedere cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch.¹⁶

13.12.2018 – Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev, a avut o întrevedere de lucru cu Șeful Misiunii OSCE în R. Moldova, Claus Neukirch.¹⁷

13.12.2018 – La Tiraspol a avut loc ședința grupurilor de lucru (experți) pentru economie. Adicional subiectelor de ordin economic discutate de participanți, au fost abordate și alte subiecte din categoria celor vamale, medicamentelor, substanțe fitosanitare, transportului feroviar etc.^{18, 19}

13.12.2018 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC.²⁰

19.12.2018 – La Tbilisi a avut loc o rundă de discuții în cadrul platformei trilaterale de comunicare între R. Moldova, Georgia și Ucraina. Vicepremierul R. Moldova, Cristina Lesnic împreună cu ministrul de stat al Georgiei pentru reconciliere și egalitate civică, Ketevan Tsikhelashvili și ministrul pentru teritoriile temporar ocupate și persoanele intern strămutate al Ucrainei, Vadim Cernâș, au abordat o serie de probleme de interes comun ce vizează conflictele nesoluționate. La finele întrevederii a avut loc ceremonia de semnare a Memorandumului de înțelegere și cooperare reciprocă.^{21, 22, 23}

19.12.2018 – La Tiraspol a avut loc reuniunea grupurilor de lucru (experți) pentru telecomunicații și servicii poștale.^{24, 25}

19.12.2018 – Viceprim-ministrul pentru Reintegrare a R. Moldova, Cristina Lesnic, împreună cu ministrul de stat al Georgiei pentru reconciliere și egalitate civică, Ketevan Tsikhelashvili și ministrul pentru teritoriile temporar ocupate și persoanele intern strămutate al Ucrainei, Vadim Cernâș, a vizitat localitatea Odzisi din regiunea Dushet, divizată prin linia de separare de regiunea Osetia de Sud.^{26, 27}

¹⁶ Guvernul R. Moldova, *Viceprim-ministrul Cristina Lesnic l-a primit într-o vizită de lucru pe Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch*, 14.12.2018, <https://gov.md/ro/content/viceprim-ministrul-cristina-lesnic-l-primit-intr-o-vizita-de-lucru-pe-seful-misiunii-osce> (02.06.2020)

¹⁷ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev provel vstrechu s glavoy Missii OBSE v Moldove Klausom Noykirkhom*, 13.12.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/kRx> (02.06.2020)

¹⁸ Guvernul R. Moldova, *O nouă reuniune a grupurilor de lucru pentru economie la sediul Misiunii OSCE din Tiraspol*, 14.12.2018, <https://gov.md/ro/content/o-noua-reuniune-grupurilor-de-lucru-pentru-economie-la-sediul-misiunii-osce-din-tiraspol> (02.06.2020)

¹⁹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O zasedanii ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam ekonomiki*, 15.12.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/zZr> (02.06.2020)

²⁰ Guvernul R. Moldova, *Tiraspolul încearcă să refacă harta Zonei de Securitate*, 14.12.2018, <https://gov.md/ro/content/tiraspolul-incearca-sa-refaca-harta-zonei-de-securitate> (02.06.2020)

²¹ Guvernul R. Moldova, *La Tbilisi a fost semnat Memorandumul de înțelegere și cooperare reciprocă între partea moldovenească, georgiană și ucraineană*, 19.12.2018, <https://gov.md/ro/content/la-tbilisi-fost-semnat-memorandumul-de-intelegere-si-cooperare-reciproca-intre-partea> (02.06.2020)

²² შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი, *ქეთევან ციხელაშვილმა უკრაინელ და მოლდოველ კოლეგებთან ერთად ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმს მოაწერა ხელი*, 19.12.2018, <https://smr.gov.ge/ge/news/read/1455/> (02.06.2020)

²³ Ukrinform, *Ukraina, Gruzia i Moldova podpisali Memorandum o reintegratsii territoriy*, 20.12.2018, <https://www.ukrinform.ru/rubric-politics/2604651-ukraina-gruzia-i-moldova-podpisali-memorandum-o-reintegracii-territorij.html> (02.06.2020)

²⁴ Guvernul R. Moldova, *La Tiraspol a avut loc ședința grupurilor de lucru pentru telecomunicații și servicii poștale*, 20.12.2018, <https://gov.md/ro/content/la-tiraspol-avut-loc-sedința-grupurilor-de-lucru-pentru-telecomunicatii-si-servicii-0> (02.06.2020)

²⁵ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O zasedanii ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam telekommunikatsiy i pochtovoy svyazi ot Pridnestrov'ya i Respubliki Moldova*, 19.12.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/xmJ> (02.06.2020)

²⁶ Guvernul R. Moldova, *Aflată în Georgia, viceprim-ministrul pentru Reintegrare, Cristina Lesnic, a vizitat localitatea Odzisi, amplasată pe linia de separare cu regiunea Osetia de Sud*, 20.12.2018, <https://gov.md/ro/content/aflata-georgia-viceprim-ministrul-pentru-reintegrare-cristina-lesnic-vizitat-localitatea> (02.06.2020)

20.12.2018 – Președintele Partidului Democrat din Moldova, Vlad Plahotniuc, a avut o întrevedere cu Șeful Misiunii OSCE din Republica Moldova, Claus Neukirch.²⁸

20.12.2018 – La Bender/Tighina s-a desfășurat ședința CUC.²⁹

25.12.2018 – Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon, a avut o întrevedere de lucru cu liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy. Interlocuitorii au făcut câteva totaluri ale anului 2018 și au menționat rezultatele eforturilor comune din ultimii doi ani în vederea promovării măsurilor de consolidare a încrederii între cele două maluri ale Nistrului.^{30, 31}

26.12.2018 – Viceprim-ministrul pentru Reintegrare a R. Moldova, Cristina Lesnic, a făcut bilanțul activității Biroului pentru anul curent.³²

27.12.2018 – Prim-ministrul Republicii Moldova Pavel Filip a semnat Protocolul adițional la Decizia protocolară „Cu privire la principiile reluării plenare a circulației trenurilor marfare prin regiunea transnistreană” din 30 martie 2012, prin care a fost prolongat termenul de acțiune al acesteia până la 30 iunie 2019. Conform procedurilor stabilite, Protocolul adițional a fost contrasemnat și de către liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy.^{33, 34} (**Anexa Nr. 3**)

27.12.2018 – La Bender/Tighina s-a desfășurat ședința CUC.³⁵

28.12.2018 – La Chișinău a avut loc întâlnirea experților de profil al părților în domeniul acreditării, standardizării și metrologiei.³⁶

²⁷ შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი, ქეთევან ციხელაშვილი მოლოდოველ და უკრაინულ კოლეგებთან ერთად გამყოფ ხაზან იმყოფებოდა, 19.12.2020, <https://smr.gov.ge/ge/news/read/1456/> (02.06.2020)

²⁸ PDM, Președintele PDM Vlad Plahotniuc și șeful misiunii OSCE în Moldova, Claus Neukirch, au discutat despre căile de soluționare a diferendului transnistrean, 20.12.2020, <http://www.pdm.md/ro/comunicat-de-presa/presedintele-pdm-vlad-plahotniuc-si-seful-misiunii-osce-in-moldova-claus-neukirch-au-discutat-despre-caile-de-soluzionare-a-diferendului-transnistrean/> (02.06.2020)

²⁹ LACT, Discuții aprinse, dar fără decizii la ședința Comisiei Unificate de Control, 21.12.2018, <http://www.lact.ro/2018/12/21/gov-md-discutii-aprinse-dar-fara-decizii-la-sedinta-comisiei-unificate-de-control/> (02.06.2020)

³⁰ Președinția R. Moldova, Igor Dodon a avut o întrevedere de lucru cu Vadim Krasnoselskiy, 25.12.2018, <http://www.presedinte.md/rom/comunicate-de-presa/igor-dodon-a-avut-o-intrevedere-de-lucru-cu-vadim-kranoselskii> (02.06.2020)

³¹ Președintele PMR, Vadim Krasnosel'skiy i Igor' Dodon podveli itogi sostoyavsheysya dvustoronney vstrechi, 25.12.2018, <http://president.gospmr.org/press-sluzhba/novosti/vadim-kranoseljskiy-i-igorj-dodon-podveli-itogi-sostoyavsheysya-dvustoronney-vstrechi.html> (02.06.2020)

³² LACT, Rezultatele negocierilor. Cristina Lesnic a făcut publice realizările Biroului pentru Reintegrare, 26.12.2018, <http://www.lact.ro/2018/12/26/publika-md-rezultatele-negocierilor-cristina-lesnic-a-facut-publice-realizarile-biroului-pentru-reintegrare/> (02.06.2020)

³³ Guvernul R. Moldova, Termenul de acțiune al Deciziei protocolare din 30 martie 2012 a fost prolongat cu 6 luni, 03.01.2019, <https://gov.md/ro/content/termenul-de-actiune-al-deciziei-protocolare-din-30-martie-2012-fost-prolongat-cu-6-luni> (02.06.2020)

³⁴ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, Prodlen srok deystviya dogovorennosti o gruzovom zheleznodorozhnom soobshchenii, 28.12.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/fcj> (02.06.2020)

³⁵ Guvernul R. Moldova, Reprezentantii Tiraspolului tensionează activitatea Comisiei Unificate de Control, 28.12.2018, <https://gov.md/ro/content/reprezentantii-tiraspolului-tensioneaza-activitatea-comisiei-unificate-de-control> (02.06.2020)

³⁶ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, O vstreche profil'nykh spetsialistov, 28.12.2018, <http://mfa-pmr.org/ru/jNB> (02.06.2020)

Anexa Nr. 1

MINISTERIAL STATEMENT ON THE NEGOTIATIONS ON THE TRANSDNIESTRIAN SETTLEMENT PROCESS IN THE “5+2” FORMAT

1. The Ministers for Foreign Affairs of the participating States of the Organization for Security and Co-operation in Europe:

2. Recall the past Ministerial Statements on the work of the Permanent Conference on Political Issues in the Framework of the Negotiation Process for the Transdniestrian Settlement in the „5+2” format;

3. Reiterate their strong resolve to attain a comprehensive, peaceful and sustainable settlement of the Transdniestrian conflict based on the sovereignty and territorial integrity of the Republic of Moldova within its internationally recognized borders with a special status for Transdniestria that fully guarantees the human, political, economic and social rights of its population;

4. Recall the output-oriented approach reaffirmed by the Hamburg and Vienna Ministerial Statements and in this context commend the Sides for major achievements since the Vienna Ministerial Meeting on four out of the five agreements reached in 2017 on priority issues, namely on apostilization of educational documents issued in Transdniestria, the functioning of the Latin Script Schools, the use of farmlands in Dubasari district and on the opening of the bridge across the Dniester/Nistru River between villages Gura Bicului and Bychok as well as the agreement on the participation of vehicles from Transdniestria in international road traffic signed in April 2018, and for having achieved substantial progress on the implementation of the 2017 telecommunication agreement;

5. Welcome the commitment of the Sides to continue to work toward the full implementation of all agreements expressed in the Protocol of the “5+2” meeting in Rome on 29–30 May 2018, the 2017 Vienna protocol and the 2016 Berlin protocol, thus contributing to building a solid basis for further advancing the settlement process;

6. Call upon the Sides to continue to work at all levels to achieve tangible progress on all three baskets of the agreed agenda for the negotiation process: socio-economic issues, general legal and humanitarian issues and human rights, and a comprehensive settlement, including institutional, political and security issues. We encourage the Sides to build upon the progress already achieved on socio-economic issues this year to achieve tangible results in other areas of the agenda;

7. Underline the importance of the Permanent Conference on Political Issues in the Framework of the Negotiation Process for the Transdniestrian Settlement in the “5+2” format as the only mechanism to achieve a comprehensive and sustainable settlement, recall the commitment of the Sides to the result-oriented approach, which is key to the rhythmical work of the negotiation process at all its levels, and reaffirm the important role the OSCE plays in supporting this process;

8. Call upon the Sides to continue to engage, under the Slovak OSCE Chairmanship, in the negotiation process within the existing negotiating formats and in accordance with the internationally agreed parameters as referred to in paragraph 3;

9. Applaud the commitment, leadership and political will of the Sides which led to the resolution of a number of long-standing issues, as well as the unified and active approach by the mediators and observers in the Permanent Conference on Political Issues in the Framework of the Negotiation Process for the Transdniestrian Settlement in the “5+2” format in the course of their activities in 2018;

10. Encourage the mediators and observers of the OSCE, the Russian Federation, Ukraine, the European Union and the United States of America to continue to co-ordinate their efforts and to

make full use of their collective potential to promote progress in achieving a comprehensive resolution of the Transnistrian conflict.

Anexa Nr. 2

(traducerea redacției)

Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldovenești Nistrene a citit cu atenție textul declarației adoptate astăzi de către miniștrii de externe ai OSCE privind procesul de reglementare transnistreană în formatul „5 + 2”.

Ministerul Afacerilor Externe a constatat că, adoptarea anuală a rezoluției cu componente ritualice individuale nu are un impact semnificativ asupra procesului de negociere în curs, deoarece documentul nu ține cont de realitatea obiectivă care s-a dezvoltat pe parcursul a 28 de ani de conflict și nu reflectă poziția Transnistriei ca parte egală la formatul internațional de negociere „5 + 2”, demonstrând o înțelegere subiectivă a parametrilor rezoluției finale cu privire la reglementarea conflictului.

Presupunem că normalizarea relațiilor dintre Transnistria și Republica Moldova ar trebui să se bazeze pe principiile egalității, respectului reciproc, buneii vecinătăți, ținând seama de voința exprimată în mod democratic a poporului transnistrean, precum și de prevederile Cartei ONU, Actului Final de la Helsinki și Avizului consultativ al Curții Internaționale de Justiție privind precedentele moderne de recunoașterea statelor noi.

De asemenea, am atras atenția asupra încercării contraproductive de a determina ritmul activității procesului de negociere, inclusiv a reuniunilor „Conferinței Permanente ...”, care depinde în mod direct de realizarea unor rezultate concrete în dialogul bilateral între Transnistria și Republica Moldova. Considerăm că este fundamental de important să subliniem responsabilitatea subsidiară a tuturor participanților internaționali asupra situației din relațiile dintre RMN și RM, în special în legătură cu poziția sau acțiunile concrete ale participanților externi care influențează direct atmosfera și dinamica dialogului.

În Ministerul Afacerilor Externe al RMN s-a acordat o atenție deosebită tezelor provocatoare din discursul de ieri, la Milano, a ministrului de externe al Republicii Moldova privind operațiunea de menținere a păcii pe Nistru și problemele de securitate în general. Încercarea de a ataca prezența stabilitoare rusă de menținere a păcii în Transnistria contravine acordurilor încheiate în procesul de negociere, nu are nimic de-a face cu interesul real pentru menținerea păcii și normalizarea relațiilor dintre părțile implicate în conflict, și discreditează unul dintre cei mai responsabili co-mediatori în formatul „5 + 2”.

Ministerul de Externe al Transnistriei face un apel către MAEIE din Republica Moldova să abandoneze speculațiile de securitate lipsite de perspectivă și să se concentreze asupra îndeplinirii angajamentelor adoptate de Moldova în cadrul procesului de negociere care vizează îmbunătățirea condițiilor sociale și economice ale cetățenilor celor două state.

Anexa Nr. 3

(traducerea redacției)

**Protocolul adițional la Decizia protocolară „Cu privire la principiile reluării plenare a
circulației trenurilor marfare prin regiunea transnistreană”
din 30 martie 2012**

În baza necesității de a îmbunătăți în continuare viața populației de pe ambele maluri ale Nistrului,

confirmând dorința de a continua implementarea obligațiilor de asigurare a liberei circulației a persoanelor, bunurilor și serviciilor,

pe baza prevederilor punctului 18 din Decizia protocolului din 30 martie 2012,

Părțile au convenit următoarele:

1. Să extindă Decizia protocolară „Cu privire la principiile reluării plenare a circulației trenurilor marfare prin regiunea transnistreană” din 30 martie 2012 până la 30 iunie 2019 cu posibilitatea extinderii acesteia la acordul comun al părților.

2. În procesul de punere în aplicare a Deciziei protocolare din 30 martie 2012, părțile vor organiza, dacă este necesar, consultări pentru soluționarea promptă a oricăror probleme.